

 Debby Debby&Ron

 Edelman *Affiliate*

עמותת צלול

לקט פרסומים

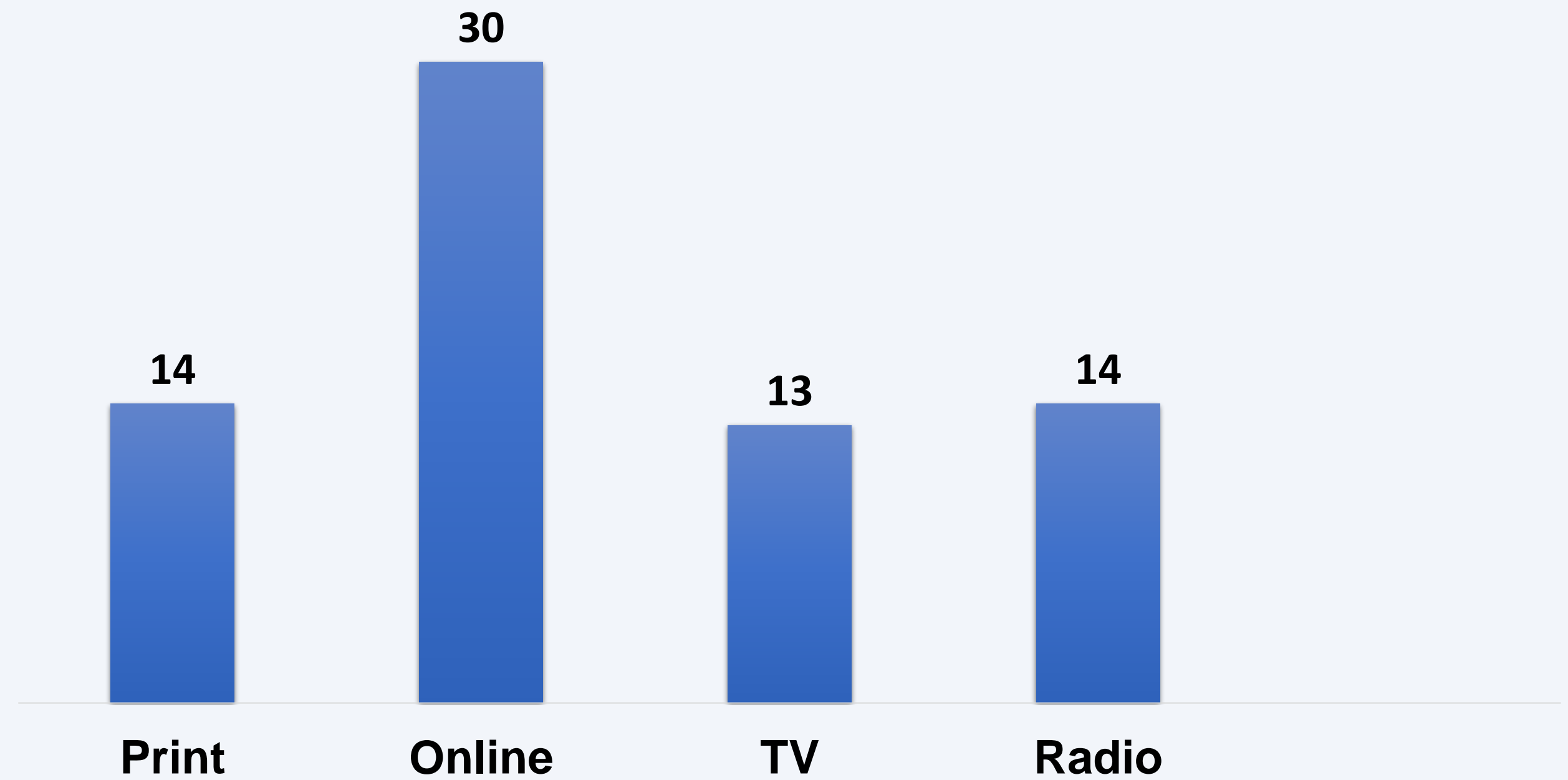
אסון הזפת

17-27/02/2021

Core Insights

סה"כ 71 פרסומים

חופים ב-14 רשויות התמלאו בגושי זפת שנפלטו מהים

משעות הבוקר נפלטו כמויות זפת משמעותיות לאורך רצועת החוף מהצפון ועד הדרום; הערכה במשרד להגנת הסביבה כי מדובר בפליטת נפט מכלי שיט; ארגון צלול: "ישראל לא ערוכה להתמודדות לחירום מהיר בזיהום ים, החברות עושות מה שבא להן, עם מינימום אכיפה"

ענת רואה 17.02.21 20:46

מאיה יעקבס מנכ"לית עמותת צלול התייחסה היום לחוסר המוכנות לאירועים מסוג זה: "החופים הושחרו היום בהמון זפת, הזיהום חמור והמראות קשים. קיבלנו תזכורת לפגיעותם הגדולה של החופים מנפט וקונדנסט, דלק המופק בקידוחי הגז, וכמה חשובה מוכנות גבוהה לחירום, שתתפוס מהר את הזיהום בים, ותמנע פגיעה בחופים".

לדבריה, "למרות שאין מוכנות לטיפול חירום בים, ולמרות שעידן הדלקים המזהמים מגיע לסימו, הממשלה מתכננת להרחיב את הפעילות הפטרוכימית המסוכנת בים, ולהוסיף קידוחי גז ונפט נוספים ואסדות טיפול חדשות לאורך החופים, לצד תנועת מכליות נפט ענקיות בחופי אילת ואשקלון, ולסכן בזיהום את כל חופי הארץ.

"ישראל לא ערוכה להתמודדות לחירום מהיר בזיהום ים, שיבלום דליפה תוך דקות עד שעה. יש פתרונות שיאפשרו זאת, אבל אין דרישה ממשלתית. וכך, החברות הפועלות בים- שברון וקצא"א- עושות מה שבא להן, עם מינימום פיקוח ואכיפה".

יעקבס הוסיפה: "המשמעות של דליפה בים היא עצירת ההתפלה והסחר הימי בנמלים, פגיעה בפעילות תחנות הכוח לאורך החופים, בתיירות החופים ובאלפי עסקים שזקוקים לים נקי לפרנסתם. כל זאת, מבלי שדורשים מהחברות ביטוח מספק או הפקדת ערבויות גבוהות, שיובילו להחמרת נהלי סביבה וישמשו לכיסוי הנזקים. וכך, עלויות של מיליארדים צפויים ליפול על כתפי הציבור".

[לכתבה המלאה](#)

מזג אוויר

הסערה חשפה שוב את מחדלי הזנחת התשתיות, והים משלם את המחיר

ביוב גלש לחופי ערי גוש דן, זיהום נרחב של זפת שנפלטה מהים אותר לאורך חופי הכרמל עד השרון, ובנגב זיהום אוויר כבד בעקבות סופות חול. הרגעים הפחות נעימים של מזג האוויר החורפי

יובל בנגו 15:52 17/02/2021 3 דק' קריאה

מאיה יעקבס, מנכ"לית עמותת "צלול" להגנת הסביבה, מסרה בעקבות המפגעים בים: "זיהום חמור של זפת טרייה על פני חופים נרחבים יצר תזכורת עצובה לפגיעותם הגדולה של החופים מזיהום, וכמה נדרשת מוכנות גבוהה, שתדע לתפוס זיהום נפט וזפת בים, לפני שיפגעו בחופים. מדינת ישראל מתכננת להפוך את הים למרחב פטרוכימי, עם עוד קידוחי גז ונפט ואסדות, ועם תנועת מיכליות נפט ענקיות שייצרו סיכון זיהום לכל חופי הארץ, מאילת ועד ראש הנקרה. המדינה היא זו שצריכה לקחת אחריות על אחד המשאבים החיוניים שלה".

[לכתבה המלאה](#)

מאיה **יעקבס**, מנכ"לית עמותת "צלול", מדגישה כי אירוע הזפת-נפט החריג שנרשם היום לאורכה של ישראל, צריך להדליק נורות אדומות. לדברי **יעקבס**, "קיבלנו תזכורת לפגיעותם הגדולה של החופים מנפט וקונדנסט (דלק המופק בקידוחי הגז - ש.א), וכמה חשובה מוכנות נבונה לחירום, שתתפוס מהר את הזיהום בים, ותמנע פגיעה בחופים.

"למרות שאין מוכנות לטיפול חירום בים, ולמרות שעידן הדלקים המזהמים מגיע לסיומו, הממשלה מתכננת להרחיב את הפעילות הפטרוכימית המסוכנת בים, ולהוסיף קידוחי גז ונפט נוספים ואסדות טיפול חדשות לאורך החופים, לצד תנועת מכליות נפט ענקיות בחופי אילת ואשקלון, ולסכן בזיהום את כל חופי הארץ".

עוד הוסיפה **יעקבס** כי "ישראל לא ערוכה להתמודדות לחירום מהיר בזיהום ים, שיבלום דליפה תוך דקות עד שעה. יש פתרונות שיאפשרו זאת, אבל אין דרישה ממשלתית. וכך, החברות הפועלות בים, עושות מה שבא להן, עם מינימום פיקוח ואכיפה. המשמעות של דליפה בים היא עצירת ההתפלה והסחר הימי בנמלים, פגיעה בפעילות תחנות הכוח לאורך החופים, בתיירות החופים ובאלפי עסקים שזקוקים לים נקי לפרנסתם.

מהצפון ועד ראשל"צ: כמויות גדולות של זפת נפלטות אל חופי ישראל

המשרד להגנת הסביבה מצוי בשטח ובודק את הדברים, אך נכון לשעה זו, מקור הזיהום איננו ידוע • המשרד הנחה את הרשויות המקומיות להפעיל את תוכניות החירום ולהיערך לניקוי החל ממחר, עם שוך הסערה • לפי ההערכה מדובר בעשרות טונות של נפט שנשפך לים והפך לזפת

17.02.2021 שני אשכנזי

🗑️ -א +א

חדירת זפת לחופי ישראל, חוף חדרה / צלום: מפקחי היחידה הימית, המשרד להגנת הסביבה

[לכתבה המלאה](#)

לבן בגולן, שחור בחוף: זפת מחוף הבונים ועד הרצליה

חופים במועצה האזורית חוף הכרמל שמדרום לחיפה נצבעו בשחור - לאחר שכמויות גדולות של זפת נפלטו מהים. זיהום גם מחופי עתלית ועד הרצליה. עדיין לא ברור כיצד הזפת הגיעה לחופים. משרד הבריאות: אל תיכנסו לים

13:55 , 17.02.21 פורסם: אילנה קוריאל

בשל הסערה, נפלטו כמויות גדולות של נושי זפת טרייה מהים אל חופי המועצה האזורית חוף הכרמל וגם לחופים נוספים באזור השרון. במקביל, משרד הבריאות הודיע כי עקב מזג האוויר הסוער והגשמים העזים, אין לרחוץ בחופים בשל החשש מזרימת נגר וניקוז מזוהם לים. המשרד להגנת הסביבה התריע כי ב-24-48 השעות הקרובות עלולים להיפלט מהים נושי זפת נוספים ולנחות בחופים מנהריה ועד אשקלון. המשרד הנחה את הרשויות המקומיות להפעיל את תוכניות החירום ולהיערך לניקוי החל ממחר, עם שוך הסערה

מאיה יעקבס, מנכ"לית צלול, אמרה בתגובה כי "זיהום חמור של זפת טרייה על פני חופים נרחבים יצר תזכורת עצובה לפגיעותם הגדולה של החופים מזיהום, וכמה נדרשת מוכנות גבוהה, שתדע לתפוס זיהום נפט וזפת בים, לפני שיפגעו בחופים. מדינת ישראל מתכננת להפוך את הים למרחב פטרוכימי, עם עוד קידוחי גז ונפט ואסדות, ועם תנועת מיכליות נפט ענקיות שייצרו סיכון זיהום לכל חופי הארץ, מאילת ועד ראש הנקרה. מתנדבי צלול וארגונים אחרים יצאו מיד לשטח כדי לטפל במפגע, אך המדינה היא זו שצריכה לקחת אחריות על אחד המשאבים החיוניים שלה".

[לכתבה המלאה](#)

מאיה יעקבס, מנכ"לית עמותת "צלול", מדגישה כי אירוע הזפת-נפט החריג שנרשם היום לאורכה של ישראל, צריך להדליק נורות אדומות. לדברי יעקבס, "קיבלנו תזכורת לפניעותם הגדולה של החופים מנפט וקונדנסט (דלק המופק בקידוחי הגז - ש.א), וכמה חשובה מוכנות גבוהה לחירום, שתתפוס מהר את הזיהום בים, ותמנע פגיעה בחופים.

"למרות שאין מוכנות לטיפול חירום בים, ולמרות שעידן הדלקים המזהמים מגיע לסיומו, הממשלה מתכננת להרחיב את הפעילות הפטרוכימית המסוכנת בים, ולהוסיף קידוחי גז ונפט נוספים ואסדות טיפול חדשות לאורך החופים, לצד תנועת מכליות נפט ענקיות בחופי אילת ואשקלון, ולסכן בזיהום את כל חופי הארץ".

עוד הוסיפה יעקבס כי "ישראל לא ערוכה להתמודדות לחירום מהיר בזיהום ים, שיבלום דליפה תוך דקות עד שעה. יש פתרונות שיאפשרו זאת, אבל אין דרישה ממשלתית. וכך, החברות הפועלות בים, עושות מה שבא להן, עם מינימום פיקוח ואכיפה. המשמעות של דליפה בים היא עצירת ההתפלה והסחר הימי בנמלים, פגיעה בפעילות תחנות הכוח לאורך החופים, בתיירות החופים ובאלפי עסקים שזקוקים לים נקי לפרנסתם.

"כל זאת, מבלי שדורשים מהחברות ביטוח מספק או הפקדת ערבויות גבוהות, שיובילו להחמרת נהלי סביבה וישמשו לכיסוי הנזקים. וכך, עלויות של מיליארדים צפויים ליפול על כתפי הציבור".

מהצפון ועד ראשל"צ: כמויות גדולות של זפת נפלטות אל חופי ישראל

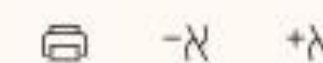
המשרד להגנת הסביבה מצוי בשטח ובודק את הדברים, אך נכון לשעה זו, מקור הזיהום איננו ידוע • המשרד הנחה את הרשויות המקומיות להפעיל את תוכניות החירום ולהיערך לניקוי החל ממחר, עם שוך הסערה • לפי ההערכה מדובר בעשרות טונות של נפט שנשפך לים והפך לזפת

שני אשכנזי 17.02.2021

חדירת זפת לחופי ישראל, חוף חדרה / צילום: מפקחי היחידה הימית, המשרד להגנת הסביבה

לכתבה המלאה

« הים התיכון משלם את מחיר ההזנחה

זיהומי הסערה: זפת בחופי השרון והכרמל, ביוב בחופי גוש דן

צלול: צילום

גושי זפת טרייה בחוף הכרמל, אתמול

זה לא ידוע עדיין על אירוע מיוחד שיכול היה להיות מקור לכך, מכיוון שזפת היא תוצר של פירוק והתגבשות של נפט, שמנים ומוצריהם. בדרך כלל זו תוצאה של השלכה פיראטית לים מאונייה חולפת, לעתים במרחק רב מחופי ישראל, או זפת ישנה ששקעה אך צפה בסערה.

מנכ"לית עמותת צלול להגנת הסביבה מאיה יעקבס מסרה בעקבות המפגעים בים: "זו תזכורת עצובה לפגיעותם הגדולה של החופים מזיהום, וכמה נדרשת מוכנות גבוהה שתדע לתפוס זיהומי נפט וזפת בעודם בים, לפני שיפגעו בחופים.

"מדינת ישראל מתכננת להפוך את הים התיכון למרחב פטרוכימי, עם עוד קידוחי גז ונפט ואסדות ועם תנועת מכליות נפט ענקיות שייצרו סיכון זיהום לכל חופי הארץ, מאילת ועד ראש הנקרה. מתנדבי צלול וארגונים אחרים יצאו מיד לשטח כדי לטפל במפגע, אך המדינה היא זו שצריכה לקחת אחריות על אחד המשאבים החיוניים שלה."

תוצאות מי ים תקינות והסרת האזהרה שעדיין בתוקף.

במהלך הבוקר, זמן קצר לאחר הודעת משרד הבריאות, ערכן המשרד להגנת הסביבה על גושי זפת טרייה שנפלטו מהים בחופי המועצה האזורית חוף הכרמל. בשלב

הבריאות כי בעקבות ירידת גשמים חזקים במרחב גוש דן וחירת מי גשם ונגר עילי (מי גשמים שאינם מחלחלים בשטחים הבנויים) למערכות איסוף השפכים של איגודן (איגוד ערים דן), הוזרמו מי נגר מהולים בכיוב ממוצא החירום של תחנת רידינג בתל אביב אל הים. לפיכך, הזהיר משרד הבריאות את הציבור מפני רחצה בחופי בת ים, תל אביב והרצליה עד לקבלת

יובל בגנו

הסערה השפה שוב את מחדלי הזנחת התשתיות, והים משלם את המחיר: ביוב גלש לחופי ערי גוש דן, וזיהום נרחב של זפת שנפלטת מהים אותר לאורך חופי חוף הכרמל עד חופי השרון.

כבר בשעת בוקר מוקדמת, והרבה לפני שיא מערכת הגשם הנוכחית, הודיע משרד

מאיה יעקבס אצל יפעת גליק ורני עמיר, חדשות השבת

[לכתבה המלאה](#)

מאיה יעקבס אצל יפעת גליק ורני עמיר, חדשות השבת

[לכתבה המלאה](#)

עשרות טונות זפת מראש הנקרה ועד לחוף אשקלון: "מצב חירום אקולוגי"

בטיסת סיור של המשרד להגנת הסביבה התגלה כי יש עוד כתמי זיהום בים שנעים לכיוון היבשה. על פי ההערכות, 160-170 ק"מ של רצועת חוף זוהמו משמעותית. אלפי מתנדבים הגיעו לחופים: "אספנו יותר מ-3 טונות רק ב-200 מטר הללו", סיפרה רכזת עמותת "אקוואשן" בנווה ים. בחופי הרצליה הוכרז מצב חירום: "חשש גדול מחלחול למי התהום"

אילנה קוריאל, רענן בן צור, איתי בלומנטל פורסם: 13:20, 20.02.21

אלפי מתנדבים הגיעו לנקות את הזפת (צילום: חני עידן, ליהי קרפניק, מוסי קמחי, חנן ברנר, הראל בן)

מאיה יעקבס, מנכ"לית עמותת צלול, אמרה כי "בעוד אדמת ישראל כוסתה בשלג לבן, חופי ישראל כוסו בזפת שחורה ואנו עדים למראות קשים של נזקים כבדים ובעלי חיים שנפגעו, שאיננו מורגלים בהם וייקח זמן לשקם במלואם. זו קריאת השכמה למדינה לבלום את המשך הרחבת תעשיית הגז והנפט בים, שמנוהלים בשיטת 'סמוך' בלי פיקוח ואכיפה מספקים, למנוע את פרויקט קצאא שצפוי להוביל מאות מכליות נפט לחופי אילת ואשקלון כל שנה, להקים מערך חירום להתמודדות עם זיהום ים ולעבור לאנרגיות מתחדשות שאינן מזהמות. צלול דורשת חקירה מקיפה ושקופה כדי למצוא את האשמים ולהביאם לדין".

[לכתבה המלאה](#)

מאיה יעקבס אצל אריה גולן, יומן הבוקר

20.02.21

[להאזנה לתכנית](#)

דר' יובל ארבל על זיהום החופים אצל קלמן-ליברמן

21.02.21

[להאזנה לתכנית](#)

יוסי אהרוני אצל רזי ברקאי, מה בוער

[להאזנה לתכנית](#)

מאיה יעקבס אצל רינו צרור, מה בוער

[להאזנה לתכנית](#)

מאיה יעקבס אצל נלי תגר ולירון ויצמן

[להאזנה לתכנית](#)

רמי שדה ברדיו אל שמש, 21.02

21.02.21

[להאזנה לתכנית](#)

דר' יובל ארבל אצל מרגלית צנעני

[להאזנה לתכנית](#)

מאיה יעקבס בערוץ 20

Click to add a note

מאיה יעקבס
מוכ'לית עמותת "צלול"

האסון האקולוגי בחופי ישראל
נמשכת חקירת המקור לזיהום - מאמצי הניקיון ימשכו שבועות

[לכתבה המלאה](#)

Maya Jacobs on English KAN

21.02.21

[להאזנה לתכנית](#)

דר' יובל ארבל בתכנית ערב ערב

[לכתבה המלאה](#)

יוסי אהרוני בתכנית "פותחים יום"

[לכתבה המלאה](#)

מאיה יעקבס בחדשות הערב

[לכתבה המלאה](#)

« **הבטחות על הנייר**

התוכנית הלאומית אושרה לפני 13 שנה וטרם יושמה

מדובר בתקציב זעום יחסית, בסך 15 מיליון שקל, שנועד לסייע במשברים מסוג אסון הזפת, אולם מעולם לא עבר תהליך חקיקה

אסון הזפת. "המראות פה קשים מאוד"

צילום: יוגי דקל
אמרה: "בעוד ארמת ישראל כוסתה בשלג לבן, חופי ישראל כוסו בזפת שחורה - ואנו עדים למראות קשים של נזקים כבדים ושל בעלי חיים שנפגעו, שאיננו מורגלים בהם, וייקה זמן לשקמם במלואם. אלה מראות שהיו צריכים לפתוח את כל מהדורות החדשות".

יו"ר איגוד ערים שרון כרמל וראש מועצה אזורית חוף הכרמל אסיף איזק אמר: "המראות פה קשים מאוד. מדובר באסון אקולוגי שלא ידענו כמותו. אני קורא לפוליטיקאים להפסיק לברבר את עצמם לדעת ולהגיע לפה לעזור לנו".

יו"ר סיעת מרצ ח"כ תמר זנברג פנתה לממשלה בדרישה להקים תוכנית חירום לניקוי החופים. במכתב לשרה להגנת הסביבה גילה גמליאל ולשר הרווחה איציק שמולי, היא כתבה, בין היתר: "אני פונה בבקשה להקים מערך חירום לאומי לניקוי חופי ישראל מהזפת".

מערך זה יהווה פתרון מתאים, במיוחד נוכח משבר האכטלה עקב מגיפת הקורונה. פתיחת מקומות עבודה במערך הלאומי תהיה עבודה מתאימה במיוחד לצעירים וצעירות שמובטלים".

ומתבררים ככל שעוברות השעות, מקבלי ההחלטות, וכראשם משרד האוצר, יסירו את החסמים המעכבים כיום את מימוש התכנית ואת קידום הצעת החוק".

מאיה יעקבס, מנכ"לית עמותת צלול,

שקל ליישומה ויוקצו עבורה עשרה תקני כוח אדם.

אף שמדובר בסכום זניח יחסית בהשוואה לתקציבים אחרים, עד כה לא נעשה דבר מבחינת החקיקה: "כתוצאה מכך, המשאבים להתמודדות עם אירועי זיהום ים גדול הם מוגבלים", סיפרו בחברה. עוד נמסר: "אנחנו מאוד מקווים, כי בעקבות האסון בחופי ישראל, שממדיו העצומים הולכים

יובל בגנו

טענות קשות נשמעו בסוף השבוע מצד ארגונים להגנת הטבע והסביבה בעקבות אסון הזפת הקשה בחופי ישראל. בחברה להגנת הטבע טענו כי כבר לפני כ-13 שנה אושרה בממשלה התוכנית הלאומית למוכנות ותגובה לאירועי זיהום, שלפיה תוך שלוש עד חמש שנים יושקעו 15 מיליון

עידן פרי במהדורה המרכזית

[לכתבה המלאה](#)

דר' דור אדליסט במהדורה המרכזית

[לכתבה המלאה](#)

המידע הראשוני התקבל בישראל מהסוכנות האירופית EMSA (סוכנות הבטיחות הימית האירופית) ומ-REMPEC ממלטה (מרכז אזורי לתגובה לזיהומי ים בים התיכון), רק לאחר פנייה יזומה של ישראל לארגון, ובקשה לשחזר את נתוני הלוויין. אלא שישראל איננה חברה בארגון, ובניגוד למדינות האיחוד האירופי אינה מקבלת ממנו מידע שוטף אלא על פי בקשה בלבד. "למיטב הבנתי, הסוכנות גם מוכרת שירות כזה כמוצר. כלומר, תשלום מראש, שמאפשר לקבל מידע עדכני על כתמי זיהום בטווח של שעות בודדות לאחר התרחשותם", אומר ד"ר יובל ארבל, רכז ים וקשרי ממשל בצלול. "אם זה היה קורה, היינו יכולים להוציא כלי שייט כדי לטפל בזה, ולהפחית את כמות הזפת בחופים".

התקנתה של טכנולוגיה נוספת שיש לה משמעות גדולה בזמן שנרה, מתמהמהת. ארגון "שומרי הבית" דרש במהלך המאבק להרחקת אסדת לווייתן מהמשרד להגנת הסביבה להשית על זכייניות לווייתן וכריש-תנין התקנת מערכת חישה מרחוק של שפך שמן (נפט לסוגיו) בים. אחרי מאמצים, הזכייניות חוייבו להתקין את המערכות הללו. ואולם, המערכת בלווייתן הייתה אמורה לפעול בינואר 2021, אך טרם הותקנה עד שלב זה. לנלובס נודע שהמערכת תותקן רק בחודש יוני, כחצי שנה לאחר המועד שנקבע.

זיהום סביבה

הזפת כובשת את חוף הים: אסון סביבתי ענק עם תג מחיר משמעותי ושורה של שאלות

הזיהום בחופי ישראל מוגדר על ידי מומחים כ"אסון הטבע החמור בעשרות השנים האחרונות במדינה" • בדיקת נלובס חושפת מציאות מורכבת: מתוכנית לאומית לזיהום שאושרה אבל לא תוקצבה, כספים מועטים שהופקדו בקרן ייעודית, ועד ויתור על טכנולוגיה שהייתה מאפשרת לזהות את האירוע מוקדם

21.02.2021 שני אשכנזי

מתנדבים במבצע נקיין לאחר דליפת הזפת לחופי ישראל / צילום: רשות הטבע והגנים

לכתבה המלאה

כך הפכנו את הים התיכון לים השחור

תיירות // חדשות

101 תגובות

אקולוגים מעריכים שניקוי הזפת מהחופים ושיקום בעלי חיים ייארך עשרות שנים. אבל האסון הבא כבר מתדפק על חופינו, כשהפעם זו תהיה אילת עם ההסכם להעברת נפט מהאמירויות. שלא תגידו שלא אמרנו לכם

זיו ריינשטיין / 22/02/2021

רק כשהילדים שלכם יהיו אנשים מבוגרים, רק אז נוכל אולי לומר שהתגברנו על אסון הזפת הקשה שהכה בחופי ישראל. לפי הערכה של אקולוגים ימיים בארץ, שעדיין לא יכולים להבין את משמעות הנזק לחופים, לבעלי החיים, לטבע, **יקח בין שנים רבות לבין עשרות שנים** להכיל את גושי הזפת הצמיגיים שהתגלו מראש הנקרה ועד לאשקלון.

"הדבר שהכי חשוב לומר הוא שבכל יום אנו מגלים עוד ועוד דברים שקשורים לאסון", אומרת בשיחה לוואלה! תיירות האקולוגית הימית של הים התיכון ברשות הטבע והגנים, רותי יהל. "יש מקומות שנראים נקיים והם בעצם מלאים בזפת, למשל בטבלאות הגידוד בראש הנקרה".

טבלאות גידוד הן אותם סלעים ומפרצונים קטנים בים, שנוצרו על ידי תהליך גידוד של הגלים הסמוכים לחופים, כמו ברצועה שבין ראש הנקרה לאכזיב, בחוף דור-הבוניס או במפרץ הסינים שליד חוף גדרה. אותם סלעים נמוכים ליד החוף, מהווים סביבה עשירה שבה חיים רכיכות, סרטנים, צומח, שושנות ים, תולעים ודגים, למשל דג בשם דקר הסלעים, מין בסכנת הכחדה עקב ציד רב, שלו חשיבות רבה במערכת האקולוגית הימית של ישראל בהיותו "טורף על", השומר על בריאות המערכת האקולוגית.

ד"ר יובל ארבל רכז ים וקשרי ממשל בעמותת "צלויל", אומר שאנחנו רואים רק 50 אחוזים מכמות הזפת שהשתחררה לחופינו. "הזפת היא לא אחד לאחד נפט, יש חומר שמתנדף, ויש חומר שמתערבל, שוקע, נספג על בעלי חיים או על גופים במים, ויכול לשקוע", הוא מסביר. "בעומק המים הזפת יכולה להתערבל בגלים, וכל היצורים שחיים באזור העליון של המים, שהוא הכי עשיר בדגה, סופגים את זה ברקמות שלהם ואז זה מופיע בשרשרת המזון".

האסון הבא כבר בדרך, והוא יהיה עצום

מה שעוד מרתיח את האקולוגים וגופים הירוקים, כמו החברה להגנת הטבע ועמותת "צלויל", זה שהמדינה התרשלה בנושא שמירת הים. לפני כמעט 13 שנים, ביוני 2008, אושרה במושלחה "התכנית הלאומית למוכנות ותגובה לאירועי זיהום" (התלמ"ת), שלפיה בתוך שלוש עד חמש שנים, יושקעו 15 מיליון שקלים ליישום התכנית, יוקצו 10 תקני כוח אדם למטרה זו וכי המשרד להגנת הסביבה, יעגן את התלמ"ת בחקיקה. אתם חושבים שמושהו קרה מאז? **כלום.**

בחברה להגנת הטבע טוענים, שכתוצאה מהיעדר יישום ההחלטה של הממשלה, המשאבים להתמודדות עם אירועי זיהום ים גדול, הם מוגבלים. "הסיבה לכך, היא שמאז 2008 משרד האוצר אינו מקצה את תקני כוח האדם והציוד הרלוונטיים וגם הצעת החוק של המשרד להגנת הסביבה, אינה מקודמת כבר שנים, בעקבות התנגדות האוצר", אומרים בעמותה הירוקה.

דבר נוסף שמקבל עכשיו משנה תוקף, הוא יוזמת קצא"א (קו צינור אילת אשקלון - חברה ממשלתית ישראלית) **להגדיל את היקף שינוע הדלקים מהאמירויות, דרך מפרץ אילת לאשקלון, ולמעשה להפוך את ישראל לגשר נפט יבשתי שכולל תוספת משמעותית של מכליות שיגיעו לאירופה.** "אנחנו לא רוצים אפילו לדמיין מה תהיינה ההשלכות של תקלה, ולו הקטנה ביותר, על שוניות האלמוגים במפרץ", אומרים בחברה להגנת הטבע. ארבל מוסיף, "תאר לך שהמיכלית היתה עוד יותר קרובה לאשקלון - מה היה קורה אם הנפט היה מגיע למתקני ההתפלה שלנו שם? בשביל מה צריך לשנע את הנפט של האמירויות דרך ישראל? מה, אנחנו צינור הנפט שלהם? צריך לעשות שלום, וטכנולוגיה ירוקה ושת"פים של אגירת אנרגיה וזה נהדר, אבל די עם הנפט!"

מקצא"א נמסר: "מדובר בפעילות השגרתית של החברה, כפי שמבוצעת כבר עשרות שנים. קצא"א מחויבת לערכים של הגנת הסביבה ולשמירה על האזור בו היא פועלת והיא משקיעה בכך משאבים ואמצעים רבים. בזכות קצא"א השתמרה והתפתחה שוניות האלמוגים במפרץ במשך למעלה מ-50 שנה, במקביל לעבודה התפעולית, וזאת הודות לנהלי הבטיחות המחמירים ביותר ומחויבות החברה לסביבה בה היא פועלת. החברה מצוידת בציוד חדיש ביותר בתחום, ועומדת בתקנים בינלאומיים למען שמירה והגנה על הסביבה. אנו גאים ונרגשים מחתימת ההסכם ההיסטורי שנחתם במעמד שר האוצר האמריקני. ההסכם יחזק את הכלכלה הישראלית ויבטיח ביטחון אנרגטי לישראל תוך שמירה קפדנית ורציפה על הסביבה".

לכתבה המלאה

מאיה יעקבס, מנכ"לית "צלול", הוסיפה: "כשהגורמים הפועלים בים ומייצרים סיכון זיהום הם חברות נפט וספנות עשירות ורבות השפעה על הרגולטור, צלול דורשת חקירה שקופה ולהסיר את הצו לאלתר".

באופן חריג: צו איסור פרסום על חקירת אסון הזפת

הצו, שהוצא לבקשת המשרד להגנת הסביבה, אוסר לפרסם פרטים העלולים לזהות את החשודים, ובכלל זה שם כלי השיט, נמלי מוצא ויעד, מטען ונתיב שיט. מדובר בחשש משיבוש חקירה בשל פרסום פרטים על אוניות, שעברו באזור בתקופה שבה נשפך נפט לים

אילנה קוריאל, אחיה ראב"ד פורסם: 22.02.21, 11:30

צו איסור פרסום על חקירת [אסון הזפת](#) בחופי ישראל, הוצא היום (ב') לבקשת המשרד להגנת הסביבה. הצו אוסר לפרסם כל פרט מפרטי החקירה וכל פרט העלול לזהות את החשודים, ובכלל זה שם כלי השיט, נמלי מוצא ויעד, מטען ונתיב שיט. על פי החקירה, [הזיהום נגרם כ-50 ק"מ מחופי אשקלון](#) לפני כשבועיים ובשל הסערה הגיעו כמויות עצומות של זפת לחופי ישראל - מראש הנקרה בצפון ועד חוף זיקים בדרום. ynet וכלי תקשורת נוספים הגישו בקשה לבית המשפט להסיר את צו איסור הפרסום.

[לכתבה המלאה](#)

מאיה מתראיינת מהחוף לאולפן וואינט

[לכתבה המלאה](#)

אסון הזפת בחופים: "ישראל היתה יכולה למנוע חלק מהנזק"

אי תשלום דמי מנוי לאיתור כתמי נפט, העדר סיוע ממשלתי לרשויות מקומיות ותוכנית בת 13 שנה שלא יושמה. גם הפעם הכתובת היתה על הקיר

ענת רואה 21.02.21 20:45

תגיות: זיהום, חוף, זפת, אסון אקולוגי, כתם שמן, חופי ישראל

לוויין של האיחוד האירופי שמנטר ברציפות אירועים שונים בים התיכון, זיהה כבר ב-11 בפברואר כתם שמן כ-50 ק"מ דרומית מערבית לחופי המדינה. למרות זאת, איש בישראל לא עודכן על כך, ושישה ימים מאוחר יותר, ב-17 בחודש, היכו עשרות טונות של זפת ברצועת חוף לאורך של 150 ק"מ - מראש הנקרה בצפון ועד אשקלון בדרום.

סדרת מחדלים

"לא יודע אם היה אפשר למנוע את רוב הנזק כי היתה סערה, וגם אם היו יודעים על כתם הנפט הזה בזמן אמת, לא בטוח שהיה אפשר למנוע את הנזק לגמרי", מסייג ד"ר יובל ארבל מארגון צלול בשיחה עם "כלכליסט", "אבל מאוד יכול להיות שהיה אפשר לצמצם את הפגיעה שלו. כל מיכלית או אוניה שיש לה תאונה או אירוע חייבת לדווח אבל לא תמיד זה קורה, הן לא תמיד מדווחות ולכן יש לוויינים שחגים מסביב לים התיכון וסוכנות של האיחוד האירופי שמנתחת את התמונות הללו ונותנת את ההתראות על זיהום נפט. ישראל לא מקבלת את ההתראות האלה כי היא לא חברה באיחוד האירופי. יש אפשרות לרכוש את המידע או לייצר לבד מאגר ניטור וניתוח, אך לישראל אין את זה או את זה".

ארבל מסביר כי בשל כך, המידע לא התקבל בישראל, ורק לאחר שהגורמים פנו לאיחוד האירופי, התברר כי כבר ב-11 בפברואר זוהה כתם גדול 50 ק"מ דרומית מערבית לישראל. "תמונת לוויין מגיעה דקה אחרי שהיא מצולמת", הוא אומר.

"בים מאוד סוער אי אפשר היה לשאוב את הזפת מהים, אבל ב-11 בפברואר לא היה ים סוער", אומר ארבל, "היה אפשר לפחות בחלקו למנוע את הנזק, היה אפשר להתכונן יותר טוב בחופים".

לכתבה המלאה

NOS NIEUWS • BUITENLAND • MAANDAG, 21:19

Duizenden vrijwilligers helpen vervuilde stranden Israël schoonmaken

Dafna Rechter en Goni Idelman zeven zand en stenen om het teer eruit te halen NOS/TIES BROCK

Maar de rechter heeft vandaag verboden om details te publiceren over de mogelijke dader, "om het complexe onderzoek met internationale aspecten in dit gevoelige stadium niet te schaden". Israëliische media zijn tegen de zwijgplicht in beroep gegaan, en ook natuurorganisaties zijn kritisch. "Wij eisen maximale openheid over deze ramp", zegt directeur Maya Jacobs van milieuorganisatie Zalul. "Alle informatie moet op tafel komen."

Vrijwilligers en militairen blijven intussen bezig om de aangespoelde teer van de kustlijn te verwijderen. Het duo op het strand bij Ga'ash blijft schoonmaken tot het donker is, zegt Dafna Rechter. "En morgen of overmorgen komen we weer terug. Er is nog een hoop werk te doen." De schoonmaakwerkzaamheden zullen zeker nog maanden duren, is de verwachting.

[לכתבה המלאה](#)

גושי זפת בחוף דור בסוף השבוע. עדיין לא ניתן להעריך את הנזק צילום: גיל נחשוטן

אסון טבע כבד – והמשרד להגנת הסביבה לא יודע דבר

לפי הערכות, מקור הזיהום החמור של גושי זפת לאורך חופי ישראל הוא בכלי שיט שפלט שמנים או נפט. ארגוני סביבה: לצמצם שינוע הנפט בים

הפרטי לישראל תוך אספקתו ללקוחות שונים באגן הים התיכון. הקו הימי צפוי להוביל מוצרי נפט מאיחוד האמירויות למסוף קצא"א שבאילת ומשם יורדמו הדלקים למסופי החברה באשקלון כדרכם ללקוחות שונים.

"המראות הקשים הם קריאת השכמה למדינה לכלום את הרחבת תעשיית הגז והנפט בים, בלי פיקוח ואכיפה מספיקים", אמרה מאיה יעקבס, מנכ"לית אר"ן צלול. "יש למנוע את פרויקט קצא"א שצפוי להוביל מאות מכליות נפט לחופי אילת ואשקלון כל שנה, להקים מערך חירום להתמודדות עם זיהום ים ולעבור לאנרגיות מתחדשות שאינן מזהמות".

"אשרנו העברת תקציבי חירום לרשויות המקומיות לטובת הטיפול באירוע", אמרה השרה גילה גמליאל. "זהו אירוע בסדר גודל שלא ראינו מזה שנים, ועדיין לא ניתן להעריך את הנזק האקולוגי והביולוגי שנגרם בעקבותיו. אנחנו ערבים הכול כדי למצוא את האחראים".

בארגוני הסביבה אומרים כי סגרי הנזק האקולוגי והביולוגי והעובדה שלא ברור מי גרם לו מהווים סיבה לבצע חשיבה מחודשת על התוכניות לשינוע נפט בים, למשל כמו זו של חברת קצא"א (קו צינור אירופה אסיה). באוקטובר 2020 חתמה החברה הממשלתית קצא"א על מזכר הבנות לשינוע נפט מאזור המפרץ

השמנית לחול ולפסולת הרגילה – מה שמקשה על הביקור. עיקר הפעולות לניי קיון החופים נעשו אתמול על ידי אלפי מתנדבים. רק במרחב שבין נתניה ועד חוף הכרמל השתתפו כ-2000 מתנדבים.

מי שאחראי לפעול למניעת זיהום ים הוא המשרד להגנת הסביבה מתוקף סמכותו בחוק הגנת הסביבה הימים והפי קודה למניעת זיהום ים בשמן.

על פי חוקים בינלאומיים אסור לאוניות להשליך דלק לים. לעיתים, בגלל תקלות או הפרת החוק, דלק נשפך לים והופך לזפת. ניתן להקיד איזה אוניות עברו באזור בשעות המי תאימות לכך שמשטר הרוחות והורמים יסחוף את הזפת לחוף, אך החישובים אינם מדויקים וקשה להוכיח איזו אוניה שפכה את הדלק.

המשרד להגנת הסביבה הודיע ביום שישי כי הקרן לזיהום ים אישרה באופן עקרוני תמיכה ברשויות לצורך טיפול בנזקי הזפת שנחתו בחופים בתחומן.

EMSA, בניסיון לבדוק מקורות אפשריים לאירוע מסוג זה.

מאחר שמדובר באירוע שבו הזיהום הוא בצורת זפת חצי מוצקה או מוצקה לגמרי, ומאחר שהזפת פנעה בחופים בזמן סערה, הצטברו סוגים שונים של פסולת בחופים פריט לזפת. לכן, האסי טרטגיה לפינוי הפסולת מהחופים היא בניקוי ידני, תוך הפרדה בין הפסולת

ענת רואה

ככל שחולפים הימים מתברר היקף הנזק האקולוגי שנגרם לחופי ישראל כתוצאה מנחיתת גושי הזפת: כ-160 ק"מ של חופי ישראל מראש הנקרה ועד לחוף אשקלון וזהו באופן משמעותי בזפת. למרות שהזיהום התגלה כבר ביום רביעי, במשרד להגנת הסביבה אומרים כי מקורו עדיין אינו ידוע.

המשרד נעזר בגורמים בין לאומיים בפעולות בריקה, והערכה היא כי מדובר בפליטה של שמנים או נפט מכלי שיט שעבר מול חופי ישראל, ככל הנראה מחוץ לים הטריטוריאליים.

טיסת סיוור שערך אתמול צוות של המשרד להגנת הסביבה זיהתה כתמי זיהום בים, הנעים לכיוון היבשה מול מספר חופים בחיפה. במשרד נמצאים בקשר עם מרכז REMPEC במלטה – מרכז אזורי לתגובה לזיהומי ים וחופים כמזרח התיכון, ועם הסוכנות האירופית

בארגוני הסביבה אומרים כי ממדי הנזק האקולוגי והביולוגי והעובדה שלא ברור מי גרם לו מהווים סיבה לבצע חשיבה מחודשת על התוכניות להובלה ימית של נפט

זיהום סביבה

הזפת כובשת את חוף הים: אסון סביבתי ענק עם תג מחיר משמעותי ושורה של שאלות

הזיהום בחופי ישראל מוגדר על ידי מומחים כ"אסון הטבע החמור בעשרות השנים האחרונות במדינה" • בדיקת גלובס חושפת מציאות מורכבת: מתוכנית לאומית לזיהום שאושרה אבל לא תוקצבה, כספים מועטים שהופקדו בקרן ייעודית, ועד ויתור על טכנולוגיה שהייתה מאפשרת לזהות את האירוע מוקדם

21.02.2021 שני אשכנזי

המידע הראשוני התקבל בישראל מהסוכנות האירופית EMSA (סוכנות הבטיחות הימית האירופית) ומ-REMPEC ממלטה (מרכז אזורי לתגובה לזיהומי ים בים התיכון), רק לאחר פנייה יזומה של ישראל לארגון, ובקשה לשחזר את נתוני הליווי. אלא שישראל איננה חברה בארגון, ובניגוד למדינות האיחוד האירופי אינה מקבלת ממנו מידע שוטף אלא על פי בקשה בלבד. "למיטב הבנתי, הסוכנות גם מוכרת שירות כזה כמוצר. כלומר, תשלום מראש, שמאפשר לקבל מידע עדכני על כתמי זיהום בטווח של שעות בודדות לאחר התרחשותם", אומר ד"ר יובל ארבל, רכז ים וקשרי ממשל בצלול. "אם זה היה קורה, היינו יכולים להוציא כלי שייט כדי לטפל בזה, ולהפחית את כמות הזפת בחופים".

[לכתבה המלאה](#)

הציבור מזועזע מהאסון, אך יש לו זיכרון קצר

בניגוד לאסון בעברונה שנשכח ברובו אחרי כמה חודשים, מקווים הפעם בארגוני הסביבה שהאסון יוביל לשינוי מהותי בהתנהלות הסביבתית של מדינת ישראל

קריאת זן 4

דליפת נפט בנחל עברונה צילום: ששי חורש

"אף אחד מערוצי התקשורת לא רצה לשמוע מזה", אמרו בעמותת צלול. רק אחרי שהחלו להגיע התמונות הקשות של בעלי החיים שמתו באסון, נרשמה התעוררות תקשורתית וציבורית. בניגוד לאסון בעברונה שנשכח ברובו אחרי כמה חודשים, מקווים הפעם בארגוני הסביבה שהאסון יוביל לשינוי מהותי בהתנהלות הסביבתית של מדינת ישראל.

[לכתבה המלאה](#)

שחור בעיניים ישראל פישר

הציבור מזועזע מהאסון, אך יש לו זיכרון קצר

ועניים. הנהירה לחופי הים בתקופת סגרי הקורונה, המחישה עד כמה חשוב לכולנו המשאב הזה. ואולם גם לזיהום בהיקף שכזה היה קשה לעורר את המודעות. גושי הזפת התחילו למלא את חופי ישראל בסערה ביום רביעי, אבל ערוצי החרשות היו עסוקים בשלג הלבן שכיסה את ירושלים.

"אף אחד מערוצי התקשורת לא רצה לשמוע מזה", אמרו בעמותת צלול. רק אחרי שהחלו להגיע התמונות הקשות של בעלי החיים שמתו באסון, נרשמה התעוררות תקשורתית וציבורית. בניגוד לאסון בעברונה שנשכח ברובו אחרי כמה חודשים, מקווים הפעם בארגוני הסביבה שהאסון יוביל לשינוי מהותי בהתנהלות הסביבתית של מדינת ישראל.

שם מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, ומאז מונה לאחראי על הנפט במשרד האנרגיה. "כשחושפים את זה, אנשים מבינים את המשמעות של האירועים האלה ומתחילים להתנהג אחרת", הוסיף. "זה גורם לאנשים לחשוב יותר".

כיום ישראל נמצאת בעיצומו של אסון אקורי לוגי רחב יותר על פני כל רצועת החוף של הים התיכון. גם הפעם נראה שהזעזוע הגיע עמוק ללב הציבור. תמונות הצבים הקטנים שמתו בעודם נחנקים מנפט, הובילו אלפי מתנדבים לצאת לחופים בסוף השבוע ולאסוף זפת. נראה הפעם שהכאב הציבורי עמוק יותר וקשה יותר. בארגוני הגנת הסביבה מזכירים שחופים יקרים לכולנו – חילונים ודתיים, יהודים וערבים, עשירים

פעולות הצלה בשמורת עברונה צילום: ששי חורש

ב-2014 נחרדה המדינה מדליפת הנפט על ידי קצא"א בעברונה שבקרבת תמונות הטבע המושחר וריח הנפט התריף מחוץ ליישוב באר אורה ויעזנו את הצופים. ראש הממשלה, בנימין נתניהו, והשר להגנת הסביבה דאז, אוסיר אקוניס, הצטלמו בפנים המורות סביב בעודם מקבלים תריבים על הזיהום בשום טסים לשם במטוק.

מאז נראה כאילו השמורה שוקמה, אך מומי חים הוהירו שהאסון הבא הוא רק עניין של זמן והתעוררו מכך שהכאב על הפגיעה בטבע היי לחל ללב הציבור הרחב. "יש עוד אירועים משי מעותיים שהציבור מדלג מעליהם כי הם לא מצטלמים טוב", אמר כשנה וחצי אחרי הזיהום בעברונה, גיא סמט, ששימש עד לפני כמה חוד

זיהום זפת בחוף פלמחים (צלום: המשטרה הירוקה של המשרד להגנת הסביבה)

מאיה יעקבס, מנכ"לית עמותת צלול, אמרה: "בעוד אדמת ישראל כוסתה בשלג לבן, חופי ישראל כוסו בזפת שחורה - ואנו עדים למראות קשים של נזקים כבדים ושל בעלי חיים שנפגעו, שאיננו מורגלים בהם, וייקח זמן לשקמם במלואם. אלה מראות שהיו צריכים לפתוח את כל מהדורות החדשות".

חדשות מהארץ והעולם איכות הסביבה

לפני כ־13 שנה אושרה בממשלה תוכנית לאומית למוכנות לאירועי זיהום: מה איתה היום?

על פי החברה להגנת הטבע, מדובר בתקציב זעום יחסית, בסך 15 מיליון שקל, שנועד לסייע במשברים מסוג אסון הזפת, אולם מעולם לא עבר הליך חקיקה

יובל בגנו 06:00 21/02/2021 2 דק' קריאה

[לכתבה המלאה](#)

חוף דור, בסוף השבוע. מקומים שמקבלי ההחלטות יסירו כעת את החסימים

150
קילוחטר

של חופים זוהמו בישראל, מראש הנקרה ועד אשקלון

צילומים: גיל גחושמן, יריב כץ

האסון האקולוגי לאורך חופי ישראל

שורת מחדלים מאחורי אסון הזפת בחופים

אי תשלום דמי מגני לאיתור כתמי נפט • העדר סיוע ממשלתי לרשויות מקומיות • ותוכנית בת 13 שלא יושמה • גם הפעם הכתובת היתה על הקיר

ענת רואה
לוחמי חופי ישראל לא עורבן על כך, ושישה ימים מאוחר יותר, ב-17 בחודש, היבט עשירות טונות של זפת ברצועת חוף לאורך של 150 ק"מ - מראש הנקרה בצפון ועד אשקלון בדרום. חמישה ימים אחרי האסון האקולוגי שמוגדר כאחד התמומים שידעה המדינה, חולכים ומתבררים היקפי הנזק, במקביל נשמעים קולות על חוסר המוכנות של המשרד להגנת הסביבה, הארציות של משרד האוצר, וסריאות לפעול עכשיו כדי למנוע אירועים נוריים ספים בעתיד. משרדי הבריאות והגנת הסביבה הגישו את הצעתם להימנע מכל פעילות ימית בכל חופי הים התיכון עד להודעה חדשה ובשל החשיפה לזפת. לפני יותר משלושה חודשים תרגל המשרד להגנת הסביבה בחדר עם המדען עצה המוקדמת חוף כרמל, תרגילי התי מודרות עם אירוע וזיהום בחוף מדלוקים, שכדיעבד התברר כי הוא רומה כמעט אחר לאחד לאירוע הטרגי שהתרחש כמה חודשים לאחר מכן. אבל התרגיל לא התמקד במתן מענה לנוק לחיפים לאחד שהוא נגרם, ולא היתה היערכות לניסיון למנוע את הנזק מלבסחילה.

סדרת מחדלים
לא יודיע אם היה אפשר למנוע את רוב הנזק כי היתה סערה, וגם אם היו יודעים על כתם הנפט היה בזמן אמת, לא בטוח שהיה אפשר למנוע את הנזק לגמרי, מסיני ד"ר יובל ארבל מארגון צלול כשיחה עם "כלכליסט", אבל מאד יסיל להיות שהיה אפשר לצמצם את הנזק גיעה שלו. כל מימלית או אגניה שיש לה תאונה או אירוע חייבת לרווח אבל לא תמיד זה קורה, הן לא תמיד ממוחזרות ולכן יש לוויינים שחגים מסכיבי לים התיכון ומוכנות של האיוור הארצותי שמנתחת את התמונת הללו ונתנת את התראות על זיהום נפט. ישראל לא מקבלת את התראות האלה כי היא לא חברה באיתור האירועים. יש אפשרות לרסם את המידע או לייצר לכר מאגר ניטור תיתות, אך לישראל אין את זה או את זה".

ארבל מסביר כי בשל כך, המידע לא התקבל בישראל, ורק לאחר שהטורמים פט לאיתור האירועים, התברר כי כבר ב-11 בפברואר זיהו כתם גדול של 50 ק"מ רדומית מערבית לישראל. "תגובת וודין מגיעה דקה אחרי שהיא מצולמת", הוא אומר. "כיום מאד מועד אי אפשר היה לשאוב את הזפת מהים, אבל ב-11 בפברואר לא היה ים סוער", אומר ארבל, "היה אפשר לפתח מחלק למנוע את הנזק, היה אפשר

להתמוג יותר טוב בחופים". ביוני 2008 אישרה הממשלה את "התוכנית הלאומית למוכנות ותגובה לאירועי זיהום" וקבעה כי בתוך שלוש עד חמש יושקעו 15 מיליון שקל ליישומה, ויקצו 10 תקנים והמשרד להגנת הסביבה יפעל לענן את התוכנית בחקיקה. "לצערי, רנו, ההחלטות אלו טרם יושמו עד היום", אמרים בחברה להגנת הטבע. האצבע המאשימה מופנית להאצער שלא הקצה מאז 2008 את תקני כוח האדם והציוד הרלוונטיים. "אנחנו מאוד מקווים שבעקבות האסון שממדין העי צומים חולכים ומתבררים ככל שעובי חות השעות, מקבלי ההחלטות ובראשם משרד האוצר, יסירו את החסימים המעכי כיום כיום את מימוש התכנית ואת קידום הצעת החוק וייתנו למדינת ישראל את היכולת להתמודד

טוב יותר, בעתיד, עם אירועים מהסוג זה", אומרים בחברה להגנת הטבע. ד"ר ארבל מחוק את הרברים ואומר כי "ישראל מחייבת לתוכנית גם מבחינה ברצלונה, ועד היום התוכנית נטמשה באופן מאד חלקי", וטו סוף כי ישראל הייתה צריכה להפעיל תחנות חירום לטיפול בזיהום ים, שכרו ללות תחנות מננה עם כלי שיט הציוד שאפשר לפרוש אותו בים ובאמצעותו תו לשאוב את כתם השמן. "לרבריון, 'משרד הגנת הסביבה נסמך על חברות פרטיות שנותנות שירות כזה לחברות החשמל, לנובל אנרגי ולקצאא, הם נסי מכים על הציוד שלהם ובאירוע מאד גדול נצטרך גם אותם - ע"ד וגם ושל המשרד להגנת הסביבה - ע"ד".

תקציבים וכיא רק עכשיו
אמטיל הודר המשרד להגנת הסביבה להכין הצעת החלטה שכוללת תקציב בים מיידית לשיקים החופים, תקני כ"א ותקציב שוטף להיערכות לאומית לטיול בזיהום ים וחופים בשמן, וכן קידום

החוק למוכנות ותגובה לתקיות וזהם ים בשמן, הצעת המחליטים תכלול תק צוב ופיקוח על פעילות השיקים בחופים המבוצעות באחריות ובמסגרת הרשויות המקומיות. בנוסף, קוראת החברה להגנת הטבע לעצור מיידית את יוזמת קצא"א להגי דיל את היקף שינוע הרלקים ררך מפרץ אילת: "אנחנו לא רוצים אפילו לרמיין, מה תהיינה ההשלכות של תקלה, ולו הקטנה ביותר, על שונות האלמוגים במפרץ". מנכ"לים של 15 ארגוני סביבה פנו לראש הממשלה, בניסיון תגידו ולשרה להגנת הסביבה גילה גמליאל, ברישה לעצור את החסם בין קצא"א לאינדוריות בנוגע להעברת נפט במפרץ אילת, בטענה כי "מפרץ אילת לא יעמוד במסך דליפה כמו זה שפוקר את חופי הים התיכון".

במשרד להגנת הסביבה מודים שהנושא מחייב טיפול. "הסיכון מתאונה שמעורבת בה אגיה או מי כלית רלק מיריה שינה מעיינגו והו אוד הסיכונים הכי גדולים לסביבה הימית", אומרים שם. יחד עם זאת, בני שרד הדפים את רוב הטענות המופנות כלפיהם. לטענתם, אילו היה קיים חשש ודאי וברוד לזיהום, הייתה מתקבלת התראה מהמערכת האירופאית ללא כל קשר לכך שישראל לא מנייה על חשיר רות. "הלוחין שלהם מגלה כתמים חשיר דים ולא כל דבר עולה אצלם על מערכת ההתראה, ואם לא היינו שואלים ומבק דים מהם להסתכל, או לא היינו מקבי לים", אומרים במשרד, ומודיגשים כי כי היו מציאים מיטת סיווד לאזור אם הייתה מתקבלת התראה בזמן אמת. בניין אי ישים החלטת הממשלה מ-2008, במשרד מונים את האחריות למשרד האוצר. יחד עם זאת, מציינים כי תחנת חירום אחת כן מתוכננת לקום ובקרוב יצא מבדו לבנייתה לאחד הליך תכנון ארוך.

15
חיליון שקל
אישרה הממשלה ל"תוכנית הלאומית" שלא מומשה

הזיהום בחופים מזכיר: ישראל אינה ערוכה לאסון הגדול באמת שעלול להתרחש

ארגוני סביבה מותחים ביקורת חריפה על חוסר המוכנות של ישראל להתמודדות עם זיהומי נפט. אולם כל עוד השימוש בדלקים מזהמים נמשך, לא ניתן להבטיח כי דליפות נפט כמו זו שמהמת כעת את חופי ישראל לא יישנו

קריאת זן שמרו 51

מנכ"לית עמותת צלול, מאיה יעקובס, אומרת כי המשרד להגנת הסביבה לא הבין מהר מספיק את חומרת המצב, ומציינת כי המשרד יודע שחסרים לו הסמכויות והתקציב הנדרשים להתמודדות עם מקרי זיהום גדולים. קולו של המשרד להגנת הסביבה לא נשמע גם בנוגע לתכניות של חברת קצא"א להרחיב את הובלת הנפט בים התיכון ומפרץ אילת. "אם יהיה זיהום בסדר גודל כזה במפרץ אילת אפשר להניד שלום לאלמוגים", היא מבהירה.

[לכתבה המלאה](#)

22.02.21

מאיה יעקבס, כאן דרום, אסף פוזיילוב

[לכתבה המלאה](#)

י24NEWS מאיה יעקובס

[לכתבה המלאה](#)

news@maariv.co.il

זיהום החוף

אסון הזפת: הנזקים והמחדלים

זפת בחופי ישראל, עלולה להזיק לבריאות / צילום: דן בירן

בשל הפגיעה החמורה בחופים עלולה להירחות פתיחת עונת הרחצה ■ עונת הסביבה וועמים: "חקיקה ותקציבים להיערכות לאסון זיהום ים נמצאים במגירה 13 שנה - אך הממשלה מעכבת אותם"

יובל בגנו

פגיעת האסון הסביבתי של זיהום ים חים חריגה בישראל בזפת, שמקורה ברוב שנתה לים והגיע בחמיט הפגיעה בשבוע שעבר לזרם רצועת חיפה, תרשם בחדשים הקרובים ובנראה תרחיח את פתיחת עונת הרחצה.

כך מתברר, ככל שממדי הזרם לסביבה החופית נחשפים. ממדרי הגנת הסביבה, הבריאות והפנים אף יצאו אתמול באוהרה משתפת לציבור, שלפיה אין להגיע לחופים לפעילות רחצה, ספורט גופים - והאת עד להרעה חרשה.

"חיפה לזפת עלולה להזיק לבריאות הציבור. המשדרים ממשיכים במעקב ויערכו את הציבור ככל שידרש", נאמר בודעה. כטיסה טיור נוספת שקיים המשדר להגנת הסביבה אתמול, לא התגלו בים עוד כתמי זפת שעושים את דרכם לחופים.

מכיוון להצלת צפי ים של רשות הטבע והגנים לא הצליחו להציל את כל הצבים שניגשו אליהם ועושים מאמצים כבדים להציל את השאר. לצדם עשויות עופות מים כמו או נפגעי אנושות וכן מאות בעלי חיים קטנים לאורך החופים שמתו באסון. גם לוויתן הנקע שהפגיש שלו נפלט בחוף ניגנים היה קורבן לזיהום. כך נקבע בעקבות נתיחה שבוצעה וטיגור רשת הטבע והגנים, ר"ר רוגי קינג יחד עם צוות המכון הוטרנירי בבית רגו.

האקולוגית הימית של רשות הטבע והגנים ר"ר רות יתל: "אנחנו עדיין לא יודעים כמה זפת נמולה במים ונספגה באצות ובקרקעית הים ויעבור עוד זמן עד שנבין את גודל הנזק שבתוך הים".

באשר לחקירה, המשדר להגנת הסביבה קיבל אינדיקציות מהגופים הבינלאומיים באזור בנוגע לזיהוי הספינה החשודה כשפיכת הרלק לים כ-11 ספרדורא. האסון מרליק נורה ארומה קרוב ארגוני הסביבה בישראל בכל הנוגע להיערכות שיטלה הייתה אולי למועצת אחרו ואסונות עתידיים ככל שממדי הפגיעה נחקרים ונחשפים. בחברה להגנת הטבע מדגישים כי התוכנית הלאומית למוכנות לאירועי זיהום ים אשרה בממשלה כבר לפני 13 שנים, אבל מעולם לא תוקצבה במלואה.

ר"ר יובל ארבל, רכז ים וחופים בעמותת "צלול", מדגישים: "אם היו תופסים את זה בים יש כלים ייעודיים לעצור את כתם הנפט ולשאוב לפחות 20% ממנו לפני הים. התוכנית שאשרה ב'2008 הייתה אמורה להביא חקיקה שתחייב את הרשויות המקומיות בחופים להיערך עם כוח אדם וציוד ייעודיים. גם העברה שירעו על הבתם רק ברעבר בזמן שתצולם לוויתן בזמן אמת יכול לתרועע היא מחלי. אבל בישראל כנראה חוסכים את העלות של קבלת התגונים בזמן אמת".

ארגון ארם, שבע ודין מאשים: "האסון לא הפתיע. ישראל חויבת להגמל מרליק מהמים לציבור לאנרגיות מתחדשות נקיות".

בתוך כך נמשכות הוועדות המקומיות לסייע במכבוע שיקום החופים. עיריית הרצליה השכיחה את פעילותה הרגילה וכל עובדי העירייה יצאו לנקות את חופי הים. לצורך התמודדות עם מצב החירום הקימה העירייה "חורי מכבוע" בשלושה מחופי העיר. גם תלמידי מרכז הנוף לאו בק בחופה יצאו לנקות את חוף שקמונה בעיר בעקבות אירוע הוועדה. רשות הטבע והגנים קוראת לסייע בתמודדות עם האסון האקולוגי בחופי ישראל וחקיקה מוקד רישום ותחנות מידע והתגרות, שאליון המתגברים ויכולו להגיע ולסייע בניקיון וטיגור חופים: אכויב, תל רוד, הובנים, שקמונה, בית ינאי, פלמחים ואשקלון. המונינים להשתתף במשימה יכולים להודיעם בתארי רשות הטבע ואקאישן.

נתינו ונמלא. "להיגמל מדלקים חזהמים"

סער. "ערכים של טבע וסביבה"

«סכנה לדגים» "משדר החקלאות מצמצם את איסור הדיג בעונת הרבייה"

יובל בגנו

באילו שלא הפסיקה הפגיעה האנושה במיביבה החופית בשל האסון האקולוגי של זיהום חופי בולט, בשבוע האחרון התברר כי זו השנה החמישית ברציפות שבת פקוד הייב במשרד החקלאות עומד לחתור דוג מסיבי בשני עונות הרבייה של הדגים, בניגוד לתקנות המשמעות: פגיעה מהותית ביכולתם של הדגים להעמיר רוחות המשר. בחברה להגנת הטבע טוענים: "פקוד הייב מקצר בפועל, בפנים החמישית ברציפות, את תקופת איסור הדיג בעונת הרבייה. זאת בניגוד לתקנות, הקובעות מינימום של 60 יום". פקוד הייב פורסם לאחרונה טוטה להעדות הציבור, שבה הוא מגדיר את תקופת הרבייה של שנת 2021, למשך 67 יום, בין 25 באפריל ל-30 ביוני. אולם, מבדיקת הטיטה, שבוצעה על ידי החברה להגנת הטבע, עולה כי למעשה רק 41 יום מתוכם אכן יהיו ללא דיג כלל, ובשאר הזמן - 26 יום - יהיה אפשר לרוד את הרוב המכריע של המינים. משום שציד הדיג המותר הוא ברובו לא סלקטיבי ובעיקר רשתות, צפויים להיפגע שבעה מינים מוגנים הנמצאים ברבייה ועוד 23 מינים בעלי ערך מסחרי הנמצאים ברבייה. חלקם נמצאים בשני עונות הרבייה שלהם בתקופה זו וחלקם מוגדרים מינים מסיכון קולטי.

«תופעה מדאיגה» נערים מפעילים נפצים וחזיזים - והתושבים מבוהלים

אלון חכמון

הצבנו מארכים, כולל טעלות סמויות, כי התופעה הפכה להיות בלתי נסבלת, סיפר ראש העיר חיים ברוירא. "הבנו שמדובר בכחורים צעירים שזורקים ובורחים. בכל פארקים וזיהונו שיש פיצוצים ומדובר בשתיים-שלוש חליות שעומדות מאחורי המעשים. ברענה יש לנו כמה חלומי קרב ואוכלוסיות נוספות שנפגשו מהתופעה. נוסף לבעלי החיים. כשיתוף פעולה עם המשטרה הצלחנו לעצור שלוש חליות. החורים המנו, הצעירים נחקרו והוציאו לאחר מכן הודעת התגלות. אני יכול לציין שבהחלט הצלחנו לחסל את התופעה".

בפתח תקווה עדיין לא הצליחו להתגבר על התופעה. חוף הפעילות הארגנטסיבת שמוביל ראש העיר רמי גרינברג, ותפנית נערים כמעט מדי ערב. זו תופעה שחוזרת מדי שנה, והיא מספר. "השנה בכלל היעד למטרות לימוד, זה התחיל קודם. אנחנו עוסקים בהסברה גם במערכת חוים בבתי הספר כדי שיהיו כמה זה מסוכן ונמשך לדוגמה, רענה הצליחו למגר את התופעה. באכיפה מאסיבית".

מאיה יעקבס אצל דב אייכלר

22.02.21

בא בדב

22.02.21 - בא בדב עם דב אייכלר

בא בדב עם דב אייכלר

22.2.2021 - בא בדב עם דב אייכלר

18:24 / 56:59

בא בדב עם דב אייכלר

שתף

[להאזנה לתכנית](#)

לא אותו הים

הנפגעים העיקריים של זיהום הזפת בחופי ישראל הם בעלי החיים והצמחייה שאיבדו את בית הגידול שלהם במים וכוסו זפת, ותמונותיהם מכמירות הלב מילאו בימים האחרונים את כלי התקשורת והרשתות החברתיות. מה העתיד שצפוי להם, והאם הם יצליחו להשתקם?

אילנה שטוטלנד

בחוסי ישראל, סודג'ר בתור האסון האקרי לזני הגדול בתולדותיה. "כריגע אנתוני ויר" עים על 14 צבים שנפגעו מופת, מתוכם שטרנה מצא את מותם ושישה הגיעו לר"י פול במרכז העלה, מספר ר"ר יניב לוי, אקולוג צבי ים, המגלה את המרכז.

גושים מוצקים

במסגרת ויהום הפת, שהחל ביום רבי" עי האחרון, נפלטו עשרות טונות של זפת לחופים מראש הנקרה בצפת ועד חוף אש" קלה ברזום. על פי הערכות, 170-160 קילוטטרים של רצועת חוף והמוט מס"י עותית. מקור הויהום עירין אינו ידוע, אך הערכת תן כי מורכב כפליטה של שפי" גים או נפט מכלי שיש שעבר מול חופי ישראל. הנפגעים העיקריים ממנו הם בעלי החיים והצמחייה שיהם מזהה להם בית גידול, ומעת כוסי בזפת, ורבים מהם לא שרדו.

אתמול הגיעו אלינו שוף אנשים וחי' רדון מצוי שנפגעו מהזפת, מספרת ר"ר

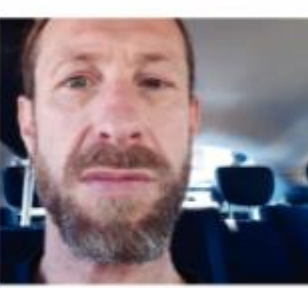
בלי פטיש ואיזמול
אחד המוקדים שיש חשש לגורלם הוא סבלאות הגידור בחופים, אותם שטחים

"חץ מהרעילות לטווח הקצר, זה עלול להשליך גם לעתיד". צבי ים שנכנע, ד"ר רחצוניג עם השחף המצוע (למטה), וסרטן זחרדן שכוסו בזפת צילום: ד"ר יניב לוי, רשות הטבע והגנים

"הניקיון יימשך בשבועות הקרובים". חוף דור, שלושם צילום: עמיר ארד, מפקחי היחידה הימית, המשרד להגנת הסביבה

"מצאנו קריתמון ימי וגם מלוח, שהיו מרוחים לגמרי בזפת". אדליטס צילום: מרטיים

"נושי הזפת מכסים את בעלי החיים והצמחייה שעל טבלאות הגידור ומרעילים אותם". שטח

סלעיים בגובה פני הים הנפוצים לאורך חופי הים התיכון באזור הכרמל והגליל, ואשר מהווים סביבה עשירה במערכת צומח ימית, אצות, רכיכות, סרטנים וד" גים. המשרד להגנת הסביבה, מסיקולים של שמירה על האקולוגיה של בתי הגיי" דול, מבקש מרשויות מקומיות שיש בחו" פים שלוח טבלאות גידור או חופים סל" עיים שמתוכם בעצם בתי גידול לכל מיני אורגניזמים ימיים - להעביר את המיקוד בטיפול מהחופים החוליים אל בתי הגיי" דול הסלעיים האלה, מספרת ר"ר מיכל שטרן, רכות הרשת הארצית של מתגברי חירום ים של עמותת "אקוואש", שהי" שירה מערך של אלפי מתגברים יחור עם המשרד להגנת הסביבה, לניקיון החו" פים לאחר הויהום. "נושי הזפת נכסים את בעלי החיים והצמחייה שעל טבלאות הגידור ומרעילים אותם. כריגע הנושים יחסית מוצקים ואפשר לעקום אותם ביי" דיים. כשנתחמם, הם ימליים לחזור פני" מה, ואז קשה לנקות. היטול בטבלאות הגידור לא בהכרח מתאים למתגברים, שאין להם את הכשרה הודיע, והניקוי" שם לא פשוט כמו בחוף החוליי".

ד"ר יניב לוי, המרכז הארצי להצלת צבי ים: "צבי הים ראו שחור בגלל הזפת בעיניים ובקושי נשמו. בוודאי שהם לא יכלו לאכול. ראינו את הסבל שלהם בכל רמה אמשורית. הם גם בקושי יכלו לזוז מהזפת שנדבקה אליהם. צריך היה קודם כל לנקות להם את הזפת כדי שיוכלו לנשום"

חלוקת סמכויות: אסון זיהום הזפת מעורר את הצורך בשינוי דחוף בניהול החופים

עשרות משרדי ממשלה, רשויות מקומיות וגופים מסחריים אחראים על הפעילות במים הכלכליים והטריטוריאליים של ישראל - אך הם פועלים ללא תיאום ■ לפי הערכות, עלות ניקוי החופים תסתכם ב-150 מיליון שקל

קראת זן 13

צב שנחנק מנפט ונפלט לחוף. "יש מקום להפיק את הלקחים מהאירוע הזה" צילום: איגוד ערים שרון כ

אסון זיהום הזפת בחופי ישראל צפוי לעלות עשרות מיליוני שקלים, ומציף את חוסר התיאום בניהול הים והחופים בישראל, ובעיקר את הצורך ברפורמה בניהול ותכנון משאבי הים והחוף וביצירת מנגנון תיאום בין משרדי הממשלה, הרשויות המקומיות וגופים פרטיים.

לטענת גורמים בתחום, סמכויות ניהול הים והחופים מפוזרות בין 11 משרדי ממשלה ו-22 רשויות מקומיות, לצד פעילות של גורמים פרטיים. "חוסר התיאום מייצר בעיה גם בקבלת מידע על הזיהום בים וגם ההתמודדות עם הטיפול בו", אמרה מאיה יעקבס, מנכ"לית עמותת צלול.

[לכתבה המלאה](#)

מאיה יעקבס בכנסת הבוקר

[לכתבה המלאה](#)

דר' דור אדליסט עם פייר בחוף דור

[לכתבה המלאה](#)

סביבה ואקלים | משבר האקלים

צו איסור פרסום הוטל על חקירת זיהום הזפת בחופים

"הארץ" הגיש בקשה לביטול או צמצום של הצו, שאוסר לפרסם כל פרט שעשוי להביא לזיהוי כלי השיט החשוד במעורבות בזיהום. לפי המשרד להגנת הסביבה, פרסום הפרטים "בשלב הרגיש הזה עלול לפגוע בחקירה מורכבת עם היבטים בינלאומיים"

קראת 207 שחר

חוף הבונים, היום צילום רמי שלוש

ארגוני סביבה ביקרו את ההחלטה לאסור לפרסום את פרטי החקירה, וקראו למשרד להגנת הסביבה שמנהל אותה לפעול בשקיפות. מנכ"לית ארגון צלול, מאיה יעקבס, אמרה ש"כשהגורמים הפועלים בים ומייצרים סיכון לזיהום הם חברות נפט וספנות עשירות ורבות השפעה על הרגולטור - נדרשת חקירה שקופה. יש להסיר את הצו לאלתר". מארגון אדם טבע ודין נמסר כי "הסתרת הנושאים הקשורים בחקירת אסון הזפת היא פגיעה אנושה באמון הציבור בממשלה וברגולטורים". לפי הארגון, "בנושאים סביבתיים, בטח כשמדובר באסון בסדר גודל כזה, השקיפות ומסירת המידע לציבור קריטית ומעוגנת בחוק ופסיקה".

[לכתבה המלאה](#)

מתנדבים מנקים חוף בצפון תל אביב, אתמול. ארגוני סביבה ביקרו את ההחלטה לאסור לפרסום את פרטי החקירה צילום: ג'ק נז/אי אף סי

בית משפט הטיל צו איסור פרסום על חקירת זיהום הזפת בחופים

"הארץ" הגיש בקשה לביטול או צמצום הצו, שאוסר לפרסם כל פרט שעשוי להביא לזיהוי כלי השיט החשוד בזיהום. הרשויות המקומיות מוחות על כך שהמדינה לא מתקצבת את ניקוי החוף

לחוף ניצנים כדי לסייע בניקוי, שהתבססו עד כה על מתנדבים ועל פקחי רשות הטבע והגנים. החני" כים יסייעו במהלך השבוע בניקוי חופים נוספים.

המשרד להגנת הסביבה הודיע כיום שבת כי הוא בוחן מידע שקי" כל מהסוכנות האירופית לבטי" חות תחבורה ימית (EMSA), של" פיו כתם נפט שווהה כ-50 קילור מטרים מחופי ישראל הוא מקור הזיהום. הכתם וזהה בסוף השבוע, בעקבות ניתוח הדמיות שערך לפ" ני שבוע לזוויין של האיחוד האירר" פי. המשרד ביקש מהסוכנות את הדמיות שערך הזוויין בימים שקדמו להתפשטות הזיהום, וכך התגלה הכתם. עוד נמסר מהמש" רד שאותרו עשר ספינות שחלפו במקום, ושכנראה אחת מהן היא האחראית לזיהום.

אלמוג בן זכרי, צפריירינת ונעה שפיגל

כלי שיט שחלף מחוף למים הט" ריטוריאליים של ישראל ופלט נפט למים, ייתכן שעשרות טר" גות. הזיהום הגיע לכל חופי הארץ — מראש הנקרה בצפון ועד זי" קים בדרום. משרד הפנים, המשרד להגנת הסביבה ומשרד הבריאות קראו שלשום לציבור שלא לבוא אל החופים בשל הזיהום, וברשות הטבע והגנים מעריכים כי ניקוי הזפת יימשך שנים.

המשרד הוציא אתמול בצה" ריים הודעה שבה בהיר כי "לא היתה בידי כל התראה מוקדמת או זיהוי מוקדם מאף גורם כינ" לאומי או ישראלי טרם נחיתת הז" פת בחופי ישראל כ-17 בפברואר". לפי המשרד, שום גורם ישראלי לא קיבל דיווח על האירוע כלל, וכעת הוא פועל לאתר את הספי" נה האחראית לזיהום ולמצות את ההליכים עמה. אתמול באו כ-250 חניכי קורס סיירים של המשטרה

חוף הכרמל, אסיף איזק, הודיע כי אם משרד האוצר לא יעביר לכך תקציב, רשויות החוף הח" ברות כאיגוד — בהן חדרה ונת" ניה — יפסיקו את ניקוי החופים. "אנו לא מוכנים לתקצב את ניקיון החופים על גבי התושבים", אמר איזק, "בממשלה מתקוטטים, פוג" המשך מעמוד 1

המשרד להגנת הסביבה: "פרסום הפרטים בשלב רגיש זה עלול לפגוע בחקירה מורכבת"

עים בבעלי החיים ובאיכות הסבי" בה וגורמים לדחיית פתיחת עונת הרחצה והתיירות". בד בבד, נציגי המשרד מנהלים מר"מ עם האוצר בנוגע לגודל תקציב הסיוע בעק" בות הזיהום.

לפי הערכות המשרד להגנת הסביבה, מקור זיהום הזפת הוא

מנכ"לית ארגון צלול, מאיה יעקבס, אמרה ש"כשהגורמים הפועלים כיום ומייצרים סיכון לזיהום הם חברות נפט וספנות עשירות ורבות השפעה על הרג" לטור — נדרשת חקירה שקופה. יש להסיר את הצו לאלתר". מא" רגון אדם טבע ודין נמסר כי "הס" תרת הנושאים הקשורים בחקירת אסון הזפת היא פגיעה אנושה בא" מון הציבור בממשלה וברגולטור" רים". לפי הארגון, "כנושאים סבי" בתיים, כטח כשטנדובר כאסון בס" דר גודל כזה, השקיפות ומסירת המידע לציבור קריטית ומעוגנת בחוק ופסיקה".

בתוך כך, ברשויות המקור" מיות שהחופים שבתחומן נפג" עו מהזיהום מוחים בטענה שהמ" דינה אינה מתקצבת את פעולות הניקיון. ירר איגוד ערים שרון" כרמל וראש המועצה האזורית

צו איסור פרסום הוטל על חקירת הזיהום בחופים
אלמוג בן זכרי, צפריירינת ונעה שפיגל

בית משפט השלום בחי" פה הטיל אתמול צו איסור פר" סום על חקירת זיהום הזפת בחור פים. הצו, שהוצא לבקשת המש" רד להגנת הסביבה, אוסר לפרסם כל פרט מהחקירה שעשוי לגרום לזיהוי כלי השיט החשוד במער" רבות בזיהום. הצו שהוציא השור פט זיאד פלאח תקף עד 28 בפב" רואר. לפי המשרד להגנת הסבי" בה, "פרסומים בשלב זה עלולים לפגוע בחקירה מורכבת עם היב" טים בינלאומיים". "הארץ", לצד כלי תקשורת אחרים, הגיש לבית המשפט בקשה לביטול או לצמ" צום של הצו. ארגוני סביבה ביקרו את ההחלטה וקראו למשרד לה" גנת הסביבה שמנהל אותה לפ" עול בשקיפות.

המשך בעמוד 7

Greek Tanker is Main Suspect in Disastrous Mediterranean Oil Spill, Israeli Media Reports (with VIDEO)

MAYA MARGIT
02/23/2021

Tar washing up along 90% of Israel's coastline could take years to clean up, experts warn

A Greek-owned and flagged oil tanker has been named as the main suspect in a major oil spill that drenched Israel's scenic Mediterranean shoreline with tar last week.

Israel's Kan public broadcaster reported Monday that the Minerva Helen is under investigation as the likely culprit in the spill. The ship is also suspected of being responsible for a major spill off the coast of Copenhagen, Denmark in January 2008.

Over 200 scientists from Israel and around the globe have cautioned the Israeli government against the move, which they say could irreversibly damage the unique coral reefs in the Red Sea.

"The entire world is working to shift away from petrol and oil because of climate change and we are putting ourselves in jeopardy here," Maya Jacobs, CEO of the Zalul Environmental Association, told The Media Line.

"Our prime minister ran to the beach to take pictures of himself as if he's doing something to clean up the shore," Jacobs added. "But [the government] didn't transfer any money in order to be able to actually fund this."

[לכתבה המלאה](#)

TRT מאיה יעקבס

[לכתבה המלאה](#)

Israel's Beaches Are Littered With Tar After Mysterious Oil Spill

The environmental damage is being called one of Israel's worst ecological disasters in decades. "I feel like I want to cry," said an official. "It's everywhere."

Israeli soldiers cleaning tar on Monday from the shoreline at Sharon Beach Nature Reserve, near Tel Aviv. Ariel Schalit/Associated Press

"This should be a wake up call," said Maya Jacobs, the director of Zalul, an organization that advocates preserving bodies of water in and around Israel, which relies heavily on desalinized water. "We must step up oversight of the rigs immediately and transition to using renewable energies."

In Lebanon, the prime minister's office said the tar reached that country's southern shores. It also claimed the oil spill originated from an Israeli ship, but provided no evidence to back up the claim.

[לכתבה המלאה](#)

תיירות // חדשות

מצפון ועד דרום: מפת החופים שנפגעו הכי קשה באסון הזפת

בכל יום שעובר, מגלים עוד ועוד חופים שנפגעו מאסון הזפת. אבל הבשורה הטובה היא שיש כמה שכבר נוקו. אז אילו חופים לא ספגו פגיעה בכלל, ובאילו המצב קשה ממש? הנה המפה העדכנית, מזיקים ועד ראש הנקרה

תגיות: חופים, זפת

זיו ריינשטיין

יום רביעי, 24 בפברואר 2021, 10:15

מלאכת איסוף הזפת עודנה נמשכת, וככל שעוברים הימים מגלים אנשי שמירת הים ואקולוגים את הנזק הסביבתי הגדל שנגרם מאסון הזפת לחופים לאורך מישור החוף. אבל אילו חופים נפגעו הכי קשה?

ד"ר יובל ארבל רכז ים וקשרי ממשל בעמותת "צלול", מסביר בשיחה לוואלה! תיירות שכתם הנפט שהיה בים, הפך לזפת והסערה לקחה אותו צפונה בגלל רוחות דרומיות וסחפה אותו לחופים בצפון שנפגעו הכי קשה. "אם היו עולים על הכתם בזמן, לפני הסערה, היה ניתן לטפל בו ולשלוח כלי שיט לים ולאסוף חלק ממנו. ברגע שיש ערבול שלו עקב הסערה, חומרים נספגים ברקמות של בעלי חיים, ואני מעריך שמדובר במאות טונות של נפט שנשפך לים, ועתה הוא מסתובב בשרשרת המזון בים והפגיעות יהיו מאוחרות מאוד. מדובר בחומרים מסרטנים".

גם האקולוגית הימית של הים התיכון ברשות הטבע והגנים, רותי יהל, מסבירה ש"הכל נע צפונה בגלל הזרמים בים. הזפת הגיעה מאוחר יותר בכמויות גדולות, והפגיעה נובעת מכך שמדובר על חופים סלעיים ולכן היא נדבקת בצורה יותר קשה", היא אומרת. לדבריה, יקח הרבה זמן לאמוד את היקפי הפגיעה, וככל שהזמן עובר "אנו מנקים יותר מחד, אבל אם קיוונו שזה לא יגיע לטבלאות או לקרקעית הים, ועתה מתחילות להצטבר עדויות שכן יש חלק על קרקעית הים".

[לכתבה המלאה](#)

דר' יובל ארבל

24.02.21

[להאזנה לתכנית](#)

צומצם צו איסור הפרסום על חקירת זיהום הזפת

החלטת בית המשפט – בעקבות פניית "הארץ" וכלי תקשורת נוספים; היום יותרו לפרסום שמות כלי שיט החשודים בפרשה

וכך התגלה הכתם. עוד נמסר מהמשרד שאותרו עשר ספינות שחלפו במקום ושאתה מהן עשויה להיות אחראית לזיהום. המשרד הודיע שלשום כי "לא היתה בידיו כל התראה מוקדמת או זיהוי מוקדם טרם נחיתה הזפת בחופי ישראל ב-17 בפברואר". לפי המשרד, אף גוף ישראלי לא קיבל דיווח על האירוע בזמן אמת. זיהום הזפת הגיע שלשום גם לחופים הדרומיים של לבנון. גושי זפת אותרו בשמורת הטבע ליד העיר צור בדרום לבנון. ראש הממשלה בפועל של לבנון, חסן דיאב, אמר כי הוא עוקב אחר הזיהום, וכי הורה לשרי הביטחון והגנת הסביבה של לבנון, כמו גם למועצה הלאומית למחקר מדעי, לטפל בנושא.

עוד נמסר מלשכתו כי יוניפי"ל, כוח האו"ם בלבנון, יתבקש לגבש דו"ח רשמי אודות הזיהום.

הזיהום, פגע בישראל בחופים משמורת חוף הבונים בצפון, דרך הרצליה, תל אביב וראשון לציון ועד חופי אשדוד. ברשות הטבע והגנים מעריכים כי הניקוי צפוי להימשך שנים. הפגיעה העיקרית היא בחור פים הסלעיים – באזור החופים דור והבונים בצפון הארץ. בכמה מהמפרצים בחופים אלו נמצאו גושי זפת גדולים בתוך חרקי סלעים, שיש קושי רב לנקות אותם. מאז שהחל הזיהום בחור פים, התנדבו אלפי בני אדם לסייע במבצע השיקום.

צפריר רינת, ניר חסון, אלמוג בן זכרי, נעה שפיגל ורויטרס

הפגנת ארגון מגמה ירוקה בירושלים נגד זיהום החופים, אתמול צילום: אוהד צויגנברג

זיהום הגיע גם לחופי דרום לבנון, גושי זפת אותרו בשמורת טבע ליד העיר צור

והגנים מעריכים כי ניקוי הזפת יימשך שנים.

המשרד להגנת הסביבה הודיע שלשום כי הוא בוחן מידע שקיבל מהסוכנות האירופית לבטיחות תחבורה ימית (EMSA), שלפיו כתם נפט שווה כ-50 קילומטרים מחופי ישראל הוא מקור הזיהום. הכתם וזהה בשבת, בעקבות ניתוח הדמיות שערך לפני שבוע לווין של האיחוד האירופי. המשרד ביקש מהסוכנות את ההדמיות שערך הלוויין בימים שקדמו להתפשטות הזיהום,

הצו לאלתר". מארגון אדם טבע ודין נמסר כי "הסתרת הנושאים הקשורים בחקירת אסון הזפת היא פגיעה אנושה באמון הציבור בממשלה וברגולטורים". לפי הארגון, "בנושאים סביבתיים, בטח כשמדובר באסון בסדר גודל כזה, השקיפות ומסירת המידע לציבור קריטיות ומעוגנות בחוק ופסיקה".

לפי הערכות המשרד להגנת הסביבה, מקור זיהום הזפת הוא כלי שיט שחלף מחוץ למים הטריטוריאליים של ישראל ופלט נפט למים, ייתכן שעש"רות טונות. הזיהום הגיע לכל חופי הארץ – מראש הנקרה בצפון ועד זיקים בדרום. משרדי הפנים, הגנת הסביבה והבריאות קראו לציבור לא להגיע לחופים עקב הזיהום, וברשות הטבע

בתחילת השבוע לראשונה את שמה של המינרווה הלן, שמפ" ליגה תחת דגל יוון, וטענה כי ייתכן שהיא אחראית לזיהום. על פי אתר מעקב הספינות מא"רין טרקה המכלית אכן נכנסה לים התיכון דרך תעלת סואץ ב-4 בפברואר וימים ספורים לאחר מכן המשיכה לכיוון פורט סעיד, ומשם לספרד.

ארגוני סביבה ביקרו את ההחלטה לאסור לפרסום את פרטי החקירה, וקראו למשרד להגנת הסביבה שמנהל אותה לפעול בשקיפות. מנכ"לית אר"גון צלול, מאיה יעקבס, אמרה ש"כשהגופים הפועלים כיום ומייצרים סיכון לזיהום הם חברות נפט וספנות עשירות ורבות השפעה על הרגולטור – נדרשת חקירה שקופה. יש להסיר את

המשך מעמוד 1
השופט פלאח כתב כי "יש לערוך איוון בין האינטרס של מיצוי החקירה ללא הפרעה, ובין זכות הציבור לדעת שבדרך כלל גוברת על כל אינטרס אחר, אך קיימים מקרים, כגון כאלה הקשורים בביטחון המדינה, שאותם יש לשקול מול זכות היסוד הנ"ל". הוא ציין כי לו היה מקבל שלשום את החומר מרים שהוצגו בפניו אתמול, היה מטיל בדיון הקודם מגבלות מחמירות פחות.

המשרד להגנת הסביבה, שביקש שלשום מבית המשפט לאסור את פרסום פרטי החקירה, מסר כי "פרסומים בשלב הרגיש הזה עלולים לפגוע בחקירה מורכבת עם היבטים בינלאומיים". את "הארץ" ייצגו עורכי הדין תמיר גליק ובר לאודון ממשד ליבליה, מוור, גליק.

עם צמצום צו הפרסום בבית המשפט המחוזי, פורסם שמה של הספינה מינרווה הלן בכלי תקשורת רבים בישראל. עיתון "הארץ" פנה לחברת מינרווה מארין, המפעילה את המינר"ו וההלן, שמסרה בתגובה כי היא דוחה כל האשמות לפיהן כלי השיט עשוי להיות אחראי לזיהום בחופים. עוד נמסר מה

חברה כי בין 4 בפברואר ל-11 בפברואר, כלי השיט המתין במצב ריק וללא מטען באזור פורט סעיד, והוא לא היה מעורב בשום פעילות שהיתה יכולה להתקשר לפליטת נפט לים. לאחר מכן, כך נמסר, המכלית המשיכה לספרד. תוכנית הצינור פרסמה

צומצם צו איסור הפרסום על חקירת הזיהום בחוף; זפת נמצאה גם בלבנון

צפריר רינת, ניר חסון, אלמוג בן זכרי, נעה שפיגל ורויטרס

בית משפט השלום בחיפה צמצם אתמול את צו איסור הפרסום שהטיל על חקירת זיהום הזפת בחופים. זאת, לבקשת "הארץ" וכלי תקשורת נוספים. הממשלה אישרה אתמול הקצאת 45 מיליון שקל לטיפול בזיהום החופים, לפינוי הפסולת לאתרי הטמנה ולהשבת המצב לקדמותו.

השופט זאיד פלאח התיר לפרסם פרטים מהחקירה, אך אסר לפרסם את שמותיהם של כלי שיט החשודים במעורבות בגרימת הזיהום – מעבר לאלו שכבר פורסמו בכלי תקשורת – עד היום ב-16:00. הוא אסר גם על פרסום כל פרט הקשור בשיטות החקירה בהן נעשה שימוש, הגורפים המעורבים בביצוע החקירה וכל פרט שמקורו בחקירה עד ליום ראשון.

המשך בעמוד 7

סביבה ואקלים | משבר האקלים

בית המשפט צמצם את איסור הפרסום שהוטל על חקירת זיהום הזפת

המשרד להגנת הסביבה, שביקש מבית המשפט לאסור את פרסום פרטי החקירה, מסר אתמול כי פרסומם "בשלב הרגיש הזה עלול לפגוע בחקירה מורכבת עם היבטים בינלאומיים"

ארגוני סביבה ביקרו אתמול את ההחלטה לאסור לפרסום את פרטי החקירה, וקראו למשרד להגנת הסביבה שמנהל אותה לפעול בשקיפות. מנכ"לית ארגון צלול, מאיה יעקבס, אמרה ש"כשהגורמים הפועלים בים ומייצרים סיכון לזיהום הם חברות נפט וספנות עשירות ורבות השפעה על הרגולטור - נדרשת חקירה שקופה. יש להסיר את הצו לאלתר". מארגון אדם טבע ודין נמסר כי "הסתרת הנושאים הקשורים בחקירת אסון הזפת היא פגיעה אנושה באמון הציבור בממשלה וברגולטורים". לפי הארגון, "בנושאים סביבתיים, בטח כשמדובר באסון בסדר גודל כזה, השקיפות ומסירת המידע לציבור קריטית ומעוגנת בחוק ופסיקה".

[לכתבה המלאה](#)

24.02.21

Greek tanker is main suspect in disastrous Mediterranean oil spill

Tar washing up along 90% of Israel's coastline could take years to clean up, experts warn

By MAYA MARGIT/THE MEDIA LINE FEBRUARY 24, 2021 14:32

"The entire world is working to shift away from petrol and oil because of climate change and we are putting ourselves in jeopardy here," Maya Jacobs, CEO of the Zalul Environmental Association, told The Media Line.

"Our prime minister ran to the beach to take pictures of himself as if he's doing something to clean up the shore," Jacobs added. "But [the government] didn't transfer any money in order to be able to actually fund this."

[לכתבה המלאה](#)

מאיה יעקובס

[לכתבה המלאה](#)

Mysterious Spill Leaves Tar on Israel's Beaches

By ADAM RASGON

JERUSALEM — A large oil spill from an unknown source has devastated sea life in the Mediterranean and spewed tons of tar across more than 100 miles of coastline from Israel to southern Lebanon in what Israeli officials are calling one of the worst ecological disasters in decades.

Shaul Goldstein, the director of Israel's nature and parks authority, said the spill would set back three decades of efforts to protect and renew biodiversity along the coastline.

"I feel like I want to cry," said Mr. Goldstein, who has spent the past several days removing tar from the beaches. "It's everywhere — it's even four to five inches thick in some places."

Israeli authorities said they are investigating the cause of the spill, which the environmental protection ministry said it only learned about when thick clumps of tar showed up on beaches last Wednesday, prompting an enormous cleanup effort to try to mitigate the damage.

But much about the incident remains unclear because an Israeli court in Haifa issued a gag order, at the behest of the government, restricting the publication of many details related to the case — including everything connected to the methods of the investigation, the parties involved in the investi-

gation and any detail coming from the investigation.

Yoni Shamir, a lawyer representing the government, said in court on Tuesday that the restrictions were needed to avoid undermining the investigation. In investigations concerning both national security issues and criminal cases, it is not uncommon for the courts to issue such gag orders.

Thousands of volunteers and hundreds of soldiers and police officers have participated in the cleanup, which Mr. Goldstein said he expected to last for at least several months, especially in rocky areas where removing the tar can be complicated.

On Tuesday, Israel announced that it would invest millions of dollars in cleaning up the beaches and documenting the scope of the damage.

Last Thursday, a 55-foot-long fin whale washed up on a beach in the port city of Ashdod, south of Tel Aviv. Veterinarians said they found black liquid in the whale's lungs during a necropsy, but they did not definitively connect the animal's death to the spill.

The environmental protection minister, Gila Gamliel, and Prime Minister Benjamin Netanyahu visited the beach in Ashdod on Monday, where they walked by scattered patches of tar.

The environmental protection ministry has said it has identified

ARIEL SCHALIT/ASSOCIATED PRESS

Israeli soldiers cleaning up tar after an oil spill, the source of which has not been made public.

about 10 ships as potential suspects of "the environmental offense" and said it believed it took place outside Israel's territorial waters, approximately 31 miles from its coast.

Ms. Gamliel said the authorities would do everything possible to locate the parties responsible for the spill and could sue the company that insured the ship responsible for it.

On Sunday, several government agencies warned Israelis against swimming in the ocean or relaxing or playing sports at the beach,

emphasizing "exposure to the tar could damage the public's health."

A small number of employees who worked for the nature and parks authority were given supplemental oxygen because they experienced difficulty breathing after inhaling tar fumes while working to clean up the beach, according to a spokeswoman for the agency.

Experts contended that the spill revealed vulnerabilities in Israel's maritime security and showed that authorities needed to bolster efforts to monitor waters within

its exclusive economic zone.

"In Israel, we have maritime domain blindness," said Shaul Chorev, a retired rear admiral in the Israeli Navy who is now head of Haifa University's Maritime Policy and Strategy Research Center. "Our activities are always focused on foiling terrorists activities, but that's not the whole picture of security in the sea."

Admiral Chorev said preventing future oil spills from reaching the coastline would not only require Israel to invest in satellites and other tracking devices, but

also to assign a government body with the clear responsibility of monitoring its coast for ecological disasters as well as containing them.

Environmental activists warned while the damage caused by the spill was significant, a leak by one of the natural gas rigs off Israel's coast could be even more destructive. Israel has invested heavily to develop natural gas fields off its coast and began exporting gas to Egypt in late 2019.

"This should be a wake up call," said Maya Jacobs, the director of Zalul, an organization that advocates preserving bodies of water in and around Israel, which relies heavily on desalinated water. "We must step up oversight of the rigs immediately and transition to using renewable energies."

In Lebanon, the prime minister's office said the tar reached that country's southern shores. It also claimed that the oil spill originated from an Israeli ship, but provided no evidence to back up the claim.

Yasser al-Shanti, the head of the Water Authority in Gaza, said no oil had reached Gaza's beaches, but that officials were tracking the situation.

Moshiko Saadi, an environmental activist who spent Tuesday helping to clean up a beach in northern Israel, said he was "heartbroken" by the ubiquity of the tar.

"So many people are cleaning and quickly filling bag after bag," said Mr. Saadi. "But then you look up and you see there are still huge amounts everywhere. It makes you feel helpless."

מאיה יעקבס בתכנית האינטרס הלאומי

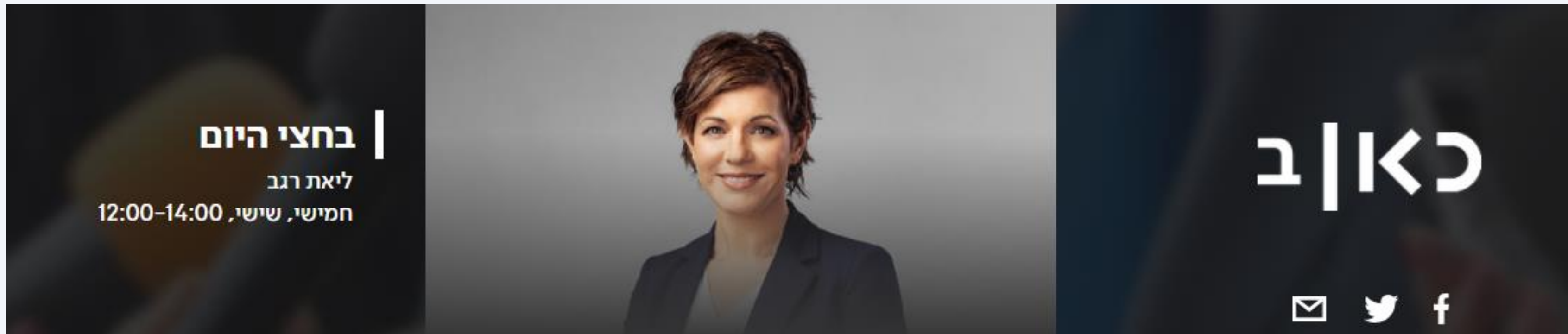

[להאזנה לתכנית](#)

25.02.21

מאיה יעקבס בחצי היום עם ליאת רגב

[להאזנה לתכנית](#)

לערוכת עמוד זה

הודעה
הודעה על יציאתם של השרים, שביניהם יצא גם שר הביטחון, לסיור בלבנון. השרים יצאו לסיור בלבנון ביום שישי (26 בפברואר) בליווי כוחות הביטחון. השרים יצאו לסיור בלבנון בליווי כוחות הביטחון.

101 **5.5** **10**

101 **5.5** **10**

השרים יצאו לסיור בלבנון
שר הביטחון אביגדור אבירמוביץ יצא לסיור בלבנון ביום שישי (26 בפברואר) בליווי כוחות הביטחון. השרים יצאו לסיור בלבנון בליווי כוחות הביטחון.

השרים יצאו לסיור בלבנון
שר הביטחון אביגדור אבירמוביץ יצא לסיור בלבנון ביום שישי (26 בפברואר) בליווי כוחות הביטחון. השרים יצאו לסיור בלבנון בליווי כוחות הביטחון.

השרים יצאו לסיור בלבנון
שר הביטחון אביגדור אבירמוביץ יצא לסיור בלבנון ביום שישי (26 בפברואר) בליווי כוחות הביטחון. השרים יצאו לסיור בלבנון בליווי כוחות הביטחון.

השרים יצאו לסיור בלבנון
שר הביטחון אביגדור אבירמוביץ יצא לסיור בלבנון ביום שישי (26 בפברואר) בליווי כוחות הביטחון. השרים יצאו לסיור בלבנון בליווי כוחות הביטחון.

השרים יצאו לסיור בלבנון
שר הביטחון אביגדור אבירמוביץ יצא לסיור בלבנון ביום שישי (26 בפברואר) בליווי כוחות הביטחון. השרים יצאו לסיור בלבנון בליווי כוחות הביטחון.

זיהום הנפט הוכיח עד כמה ישראל פגיעה מול עבריינות סביבתית

זיהום הנפט הוכיח עד כמה ישראל פגיעה מול עבריינות סביבתית. זיהום הנפט הוכיח עד כמה ישראל פגיעה מול עבריינות סביבתית.

DS 7 CROSSBACK ETENSE 4x4
Hybrid 160hp

DS 7 CROSSBACK ETENSE 4x4
Hybrid 160hp

זיהום הנפט הוכיח עד כמה ישראל פגיעה מול עבריינות סביבתית. זיהום הנפט הוכיח עד כמה ישראל פגיעה מול עבריינות סביבתית.

מחיר	מחיר	מחיר	מחיר
101	5.5	10	10
101	5.5	10	10
101	5.5	10	10
101	5.5	10	10

[לכתבה המלאה](#)

27.02.21

ד"ר יובל ארבל , יומן השבוע, שלום קיטל

[לכתבה המלאה](#)

02.03.21

Israelis rally to clean tar spill and avert future crises

Israel's largest environmental disaster brings out thousands of volunteers to clean beaches and brings renewed call for prevention and monitoring.

By Abigail Klein Leichman | MARCH 2, 2021, 2:30 PM

"The volunteerism in Israel has been amazing. Over 11,000 people came within a week," says **Maya** Jacobs, CEO of **Zalul**, an environmental organization devoted to protecting Israel's seas and streams.

Iris Hann, CEO of the **Society for the Protection of the Environment**, echoed that

"Once the oil has reached the shore, dealing with the damage is too late. And unless we act, this will happen again," warns Berman-Frank. "The Eastern Mediterranean is one of the most used shipping routes so is more prone to such disasters."

Although the spill likely came from a passing vessel, Jacobs and Hann say stricter regulation and enforcement is needed for gas and oil rigs already operating off Israel's coast and those in the planning stages.

"The most optimistic thing would be if the government would create a regional emergency power managed by the oil companies for all the offshore drilling in Egypt, Israel and Turkey," says Jacobs.

"For many years we have been talking about how Israel is not prepared to deal with an emergency like this and now hopefully the awareness and understanding will grow. Maybe now people will listen, and standards will change."

Meanwhile, says Hann, tar continues to wash ashore.

"It's going to take several months, or even years, to repair all the damage and make sure our beaches are 100 percent safe and clean again," she says.

Zalul Executive Director **Maya** Jacobs. Photo courtesy of Zalul

לכתבה המלאה

תודה